KHK iktidarına HAYIR!
7 Ocak akşamı çıkarılan 686 nolu KHK ile binlerce akademisyen ve kamu emekçisi ihraç edildi.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Şubat 2017

Aleviler hayır diyor

Haydar ARIKUŞU

Nisan ayında yapılacak referandumla, Türkiye, tarihsel bir dönüşümle karşı karşıyadır. Zira parlamenter demokrasinin tasfiye edilerek diktatörce bir Anayasa değişikliği oylamaya sunulacak. AKP, bu hamleyle, 15 yıllık iktidarını, anayasal değişiklikle taçlandırmaya çabalıyor. İktidarına "muktedir" olmak istiyor. "Başkanlık Sistemiyle" zulüm, sömürü ve ölüm düzenini, "hukuki" kılıfa büründürmeyi amaçlıyor. *Devamı 4. sayfada*

Kadınlar hayır diyor

Meral Çınar

Mecliste, iş yerinde, sokakta, evde her yerde "başkanlık sistemi" tartışması almış başını yürüyor. Elbette bu tartışmalar, Türkiye'ye özgü bir hal alıyor ve içerisinde bulunduğu gergin ortamın etkisiyle şiddet, tartışmanın bir aracı oluveriyor. Sonuçta hep erkekler konuşuyor, erkekler tartışıyor, erkekler kavga ediyor…

Anlayacağınız kimsenin bize sorduğu yok ama biz bildiğini okumayı seven, bildiğini söylemeye cesareti olan kadınlarız. Söyleyeceklerimiz ise oldukça hayati…

AKP/Erdoğan iktidarı 15 yıldır -nereden baksan bir çeyrek ömür eder- siyasi iktidarı elinde tutuyor.

Şimdi ise "Başkanlık Rejimi" ile birlikte bu iktidarın tüm yetkileri tek bir kişinin elinde toplanacak. *Devamı 13. sayfada*

Hayır Meclislerini büyütelim!

Gerginlik karalama, şiddet, kaos. Oldukça hareketli bir bahar bizleri bekliyor. Bütün bu saldırılara karşı halkın örgütlü bir "hayır" tokadı gerçek baharın kapısını aralayabilir.

Referanduma giderken, iktidar çetesinin adına "temizlik" dediği saldırılar tam gaz sürüyor.

686 no'lu KHK ile üniversitelerdeki nitelikli bilim insanları tasfiye edildiler. Kamu emekçileri ihraç edildiler. Öte yandan kamusal kaynakların yağmalanması varlık fonu uygulamasıyla devam ediyor. Böylece başkanlık sisteminin nasıl bir şeye benzeyeceğini bir kez daha göstermiş oldular bizlere.

Bugüne dek yaşanan garabetleri burada saymak imkânsız. Bu müdahaleler tek tek değil de bir bütün olarak değerlendirildiklerinde geldiğimiz nokta daha iyi anlaşılacaktır.

Yapılan her hamle Erdoğan karşıtı cephenin niceliğini de, öfkesini de arttırıyor. İçeride büyük bir sıkışma yaşanıyor.

Aynı sıkışmışlık hali El Bab'ta da yaşanıyor. Hiçbir ilerleme sağlanamadan gelen üst üste gelen asker ölümleri toplumda, savaşta neden yer alındığını gün geçtikçe daha yüksek perdeden sorgulatıyor.

Bütün çabalara rağmen PYD'nin uluslararası meşruiyetini ve hukuki varlığını gün geçtikçe perçinlemesi de cabası.

Denge kaybı

Bu gelişmelerin tümü Erdoğan'ın dengesini alt üst ediyor. Büyük bir şaşkınlık, kontrolsüzlük, ne yapacağını bilememe, bataklığın içerisinde debelenme hali çok açık bir şekilde gözlenmiyor mu? Evet, Erdoğan dibe doğru çöküyor. Ama dibe doğru çökerken tüm toplumu da çekmeye çalışıyor.

Referandumda çıkacak bir "hayır" Erdoğan'ın dibe saplanmasını sağlar. Erdoğan bunu bildiği için "evet" için devletin tüm imkânlarını seferber ediyor.

Hükümet, yargı, medya gibi organlar tek bir amaca kilitlenmiş: Erdoğan'ın karşısına çıkan pürüzleri temizlemek.

Referandum sürecinin nasıl işleyeceği açık:

Gerginlik karalama, şiddet, kaos. Oldukça hareketli bir bahar bizleri bekliyor.

Bütün bu saldırılara karşı halkın örgütlü bir "hayır" tokadı gerçek baharın kapısını aralayabilir.

HAYIR

Sosyalistlerin Hayır'ı

Sosyalitlertoplumsal kesimlerin hassasiyetlerini **3** gözeterek, Hayır'ı ve ötesini örgütlemeye girişmelidir.

Ekonomi krizde

Türkiye kriz anaforu içinde. Fiili bir kriz yaşıyoruz. Krizin **8** bundan sonraki aşaması ekonomik çöküş olacaktır.

Wild Plakken

Wild Plakken, 1977'de Lies Ros, Rob Schröder ve Frank Beekers **11** tarafından kurulmuş bir grafik tasarım kolektifi.

Doğa için Hayır!

Doğanın Çocukları

Doğal yaşamın zenginliği gün geçtikçe daralıyor, canlı çeşitliliği azalıyor, doğal alanlar tahrip ediliyor, hava, toprak ve su git gide daha büyük bir çöplüğe dönüşüyor. İklimsel olaylarda büyük düzensizlikler ortaya çıkıyor. Bütün bu felaketler insanların ekonomik faaliyetlerinin sonucunda ortaya çıkıyor.

Bütün bu yaşananlar gösteriyor ki küresel çapta bir "gezegen kurtarma girişimi" hemen şimdi başlamalıdır. *Devamı 14. sayfada*

Referanduma doğru

Erdoğanist bir toplumda, herkes kendisini hem "efendi" hem de "köle" görecektir.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Erdoğan, fiili durumlar yaratma yoluyla, korumakla yükümlü olduğu anayasayı ve ondan güç alan hukuk sistemini delip geçerek, kuralsızlığı normalleştirerek, çıplak güç ilişkileri üzerinden yol alıp-sürekli güç devşirerek siyasal rakiplerini ezip kendi alanını genişletmeye çalışıyor.

Aslına bakarsak, bu duruş günümüzde sermayenin egemenliğindeki bütün rejimlerinin ortaklaştığı bir tutum.

Zorlanan kapitalizm

Trump ya da Fransa'daki Le Pen gibiler, çok yönlü kriz tarafından zorlanan kapitalizmin, faşizmi dünya sahnesine yeniden sokma denemeleridir. Başarmaları oldukça zor, ama yapa yoklaya ilerlemeye çalıştıkları görülüyor.

İşte, Erdoğan da, küresel çapta oluşup güç kazanmaya çalışan bu özel eğilimin içinde yer alıyor.

Ama, farklı olarak, bir burjuva demokrasisi içinde değil de, despotik bir devletin içinde politika yaptığı için, oldukça sakınımsız ve rahat biçimde "tebasını-reayayı" yöneten bir "çoban" ya da "padişah" gibi "üstten-kibirli ve nobran" bir üslupla konuşuyor, konuşmakla da kalmayıp söylediklerini de uyguluyor.

Devamı 4. sayfada

POLİTİKA

Sermayenin karakteri

Sermaye sınıfı ve başkanlık

Başkanlık sistemi, yalnızca bir baskı aracı değil. O aynı zamanda bir yağma aracı. Bir gecede çıkartılan KHK'lar, oluşturulan yağma fonları, el konulan şirketler, yağmalanan varlıklar, bankalar, araziler…

Hasan DURKAL

Toplumsal statüko AKP iktidarının son dönemlerinde dramatik bir şekilde dağılıyor. Gezi ayaklanması sonrası bir "normalleşme" olmadı.
Kürtler ve Aleviler oluşturulmakta olan yeni rejimde temsil edilmiyorlar ve rejimin dışına itiliyorlar. Ve işin ilginç yanı bir zamanlar iktidarda olan Kemalist statükonun kitlesi yeni rejim tarafından içerilmeyerek dışlanıyor. Kadınlar ve işçiler ise zengin eylemleriyle sürekli gündemdeler.
Oluşan bu Türkiye tablosu sermayenin "para ve meta dolaşımını" güvence altına almaktan ve pazar ilişkilerini normalleştirmekten oldukça uzak. Gelinen noktada bahsedilen toplumsal kabarma halinin normalleşmesini beklemek, eski statükonun yeniden tesis edileceğini ummak sermaye sınıfı açısından büyük bir ahmaklık olurdu.

Demokratik harekete baskı

Doğal olarak sermaye sınıfına bu "olağan dışı" durumu baskı altında tutacak bir araç gerekmekte. Onların arzusu gerekirse yeni bir 12 Eylül rejiminin tesis edilmesi ve bu rejimin başkanlık ile birlikte tamamen yasal hale gelmesi.
Bu ortamda, meclisten geçen 18 maddelik başkanlık anayasası sermaye için çok tatlı bir ülke sunmuyor mu? Başkanlığa temelden neden itiraz etsinler ki? Sermayenin iktidar alanını sınırlama eğilimi gösteren her çeşit hareket devlet despotizmiyle baskı altına alınacak. Ekonomik krizin derinleşmesiyle artması muhtemel grevleri ve direnişleri jet hızında bir genelgeyle yasaklayacak, çıkarılacak kararnamelerle varlıklara el konularak sermaye birikimi hızlandırılacak, işçi sınıfının muhalefetine çarpan kimi düzenlemeler (kıdem tazminatının fona devredilmesi gibi) bir KHK ile geçirilebilecek. Evet, bütün bu imkânlar çerçevesinde sermaye sınıfı "ben de varım!" demesin de ne desin?

Bir taşla iki kuş

Başkanlık sistemi, yalnızca bir baskı aracı değil. O aynı zamanda bir yağma aracı. Bir gecede çıkartılan KHK'lar, oluşturulan yağma fonları, el konulan şirketler, yağmalanan varlıklar, bankalar, araziler… AKP iktidarı boyunca bu yağmacılığa çok fazla şahit olduk.
Son olarak geçtiğimiz Ağustos ayında hayata geçen "Varlık Fonu" adlı düzenlemeyle kamusal varlıklar bir gecede yağmalanabiliyor. Bu durum sermaye sınıfının salyalarını akıtmasına neden oluyor. Çünkü pastadan kendilerine de büyük paylar çıkacağını biliyorlar.
Varlık fonu aynı zamanda sermayeye bir tehdit. Çünkü fona devredilen varlıkların bir kısmı sermayenin elindeydi. Dolayısıyla varlık fonu herhangi bir hukuksal denetimden uzakta, iktidarın sermaye grubunu terbiye ettiği bir araç olarak da kullanılıyor. Bu yolla sermaye sınıfı rıza ile olmazsa, sopa ile terbiye ediliyor.

Sermaye omurgasızdır

Ortaya çıkışından günümüze kadarki tarihsel gelişimi içerisinde sermaye sınıfı, devlet erki ile toplum arasındaki çelişkinin derinleştiği her dönemde erki koruma refleksi geliştirdi. Bunu yapmak kendi saltanatını devam ettirmesi bakımından zorunluydu.

Atmosfer

Bugünkü siyasal atmosferde, devletin kurumlarının toplum içerisindeki hegemonyası tartışmalı. Bu bunalım birçok olasılığı barındırıyor. Sermaye sınıfı açısından bu olasılıkların en makbulü bütün "pürüzlerin" giderildiği steril bir ortam. "Ezip geçme" politikasını destekleyeceklerdir.

Halkın geçim derdi, AKP'nin geçmeyen derdi

Eskiler böyle zor durumlarda ekonomiyi anlatabilmek için "Ekmek aslanın ağzında" derlerdi. Şimdilerde ekmek aslanın ağzında değil artık, işin aslı aslan dahi ekmek bulamıyor. Sonumuz HAYIR ola.

Emrah ARIKUŞU

Memlekette başkanlık tartışması almış başını gidiyor.
AKP, kendi kitlesine bile laf anlatamayacak durumda ve meşruiyetini yitiriyor. Dış politikada fütursuzca yapılan hamleler sonucunda ülke savaş alanına çevriliyor.
Patlayan bombalar huzur ve refah ortamını, can güvenliğini ortadan kaldırıyor. Halkta ise geçim derdi her şeyin önüne geçmiş durumda. AKP'nin aşil topuğu ekonomik kriz olacağa benziyor.

Ekonomik kriz ve etkileri

2001 ekonomik krizi AKP'ye fırsat kapılarını aralayıp iktidara yerleştirirken, dünyayı saran şimdiki ekonomik krizse AKP'yi ipe götürüyor.
Türkiye bilindiği gibi, "Brezilya, Hindistan, Endonezya ve Güney Afrika" ile birlikte "kırılgan beşli" arasında yer almakta ve 32.4 milyar dolarlık cari açıkla rekor kırıyor. Dolar, Euro "uçarken" TL yere çakılıyor. Dış borç stokunun 411 milyar dolar olması ise dolardaki her artışta feci sonuçlar olduğunu gözler önüne seriyor. Enflasyon ise son ay yükselerek yüzde 9.22 oldu.
Başbakan Aralık ayında Ekonomi Destek Paketini açıklayarak yangını söndürmeye çalıştı. Ancak tam tersine kendine güvenli görünebilmek için "önlemler alıyoruz, alacağız, 4-5 ay içinde ekonomi düzelecek" gibi söylemlerle durumun vahametini ortaya koydu.
Önlemlerin ise esas itibariyle sermayeyi rahatlatacak önlemler olduğu belli. Sermayeye ucuz kredi imkanı yaratılması, kamu mallarının varlık fonuna devredilip sermayeye fon oluşturulması, zorunlu bireysel emeklilik uygulaması ile şirketlere kaynak aktarma telaşı hep sermayenin yükünü hafifletme hamleleri…

Kriz işçiyi dara sokuyor

Bununla beraber ekonomik kriz esas olarak işçilere ve emekçilere etki ediyor. Krizin etkileri mutfaklarda, kahvehanelerde daha somut olarak gözlemlenebiliyor.
Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 1.432 TL olmuş durumda. Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamaların toplam tutarı ise (yoksulluk sınırı) 4.665 TL'ye varıyor. Bu veriler ışığında asgari ücret ne kadar olduğuna bakarsak, açlık sınırının dahi altında olan 1.404 TL.

İşşizlik

Enflasyon, deflasyon, devalüasyon çokça duyulan ve kafa karıştıran kelimeler. Anlamı berrak olan ise pahalılık. Dolara endekslenmiş tüm tüketim malları fahiş fiyatlara satılır oldu. Tarım ürünleri mevsiminde bile yüzde 40'lara varan zamlanmayla satılıyor. Mevsim dışı ürünlerden almak istediğinizde ise bu oran fiyatlarda yüzde 100 zamma kadar varabiliyor. Gazeteler ise "Temel gıda maddeleri rekora koşuyor" diye haber yaparak vatandaşın akıl sağlığıyla oynar halde. Ekonominin çöküşü pazarlarda, marketlerde kendini gösteriyor.
Krizin en önemli etkisi ise şüphesiz işsizlikte yaşanan yükselmeyle ortaya çıkıyor. İşyeri kapatmaları ya da karın düşmesine bağlı olarak maliyet ucuzlatmak isteyen patronların başvurduğu ilk yöntem olan işten atmalar sonucunda işsizlik artarak yüzde 11.3'ü buldu. Başbakan Yıldırım'ın "işsizlikte hafif bir kıpırdanma var" sözleri memleketin en önemli sorununa "yakın"lığını ortaya koydu. Oysa kıpırdansa bile işsiz sayısı 6 milyonu geçmiş ve her geçen gün de artıyor.

Sonumuz Hayr'ola

Eskiler böyle zor durumlarda ekonomiyi anlatabilmek için "Ekmek aslanın ağzında" derlerdi. Şimdilerde ekmek aslanın ağzında değil artık, işin aslı aslan dahi ekmek bulamıyor. Sonumuz HAYIR ola.

Erdoğan, müslümanlara kayyum olarak mı atandı?

Müslüman mahallesini kayyumla yönetmek!

İslam'ın temel doğruları ile dahi çelişen, budalaca düşünce ve söylemler yeni rejimi kutsama gayesiyle servis ediliyor. Erdoğan Müslümanlara kayyum olarak atanmış gibi!

Samet HAYTACI

İçerisine girdiğimiz referandum süreci sayısız etkenin müdahalesine açık. Toplumun üzerine binen baskı, her an hiç beklenmedik noktalardan patlak vererek yeni olasılıkları da gündeme getirebilir. Yükseltilen İslami söylem ve karşısında gelişen yeni laiklik mücadelesi arasındaki ilişki de bu noktalardan biri.

Laiklik mücadelesi

Son zamanlarda güçlü bir laiklik rüzgarı esiyor. AKP'nin dayattığı muhafazakar ve tek tipçi anlayışa karşı toplumun içerisinde yeşeren, güçlü bir demokrasi talebi ile birlikte gelişen ve Alevilerin, Kürtlerin de kendisini paydaşı hissedebileceği yeni bir durum bu. Bugün özellikle Gezi güçleri ve kadınlar tarafından desteklenen, sosyalistler tarafından sokakta sahiplenilen bu olgu; iktidarın din soslu totaliter rejimine karşı olan halk güçlerinin halkçı-demokratik bir laiklik inşası olarak okunabilir.
Öte yandan resmi laikliğin sözde fedaileri Ordu ve bir takım sermaye güçlerinin laikliği savunmak yerine kendilerini Erdoğan'ın yeni rejimine adapte etmeleri de bu sürecin kapsama alanını arttırıyor. Toplumun kendi talepleri adına yaptığı hamle, resmi laikliğin kendi kalıplarına ve dayattığı sınırlara takılmadan olgunlaşma şansı yakalıyor.

Erdoğan'ın hesabı

Rejim, bugün yükselen yeni laikliği ciddi bir tehdit olarak görüyor. Fakat onunla denge kurabilecekleri esnekliği çoktan kaybettiler. Bu nedenle bu olgunun karşısına İslam'ın Erdoğan yorumunun daha da radikalleşmiş bir versiyonunu koymaktan başka çare bulamıyorlar.
Erdoğan bu anlayışta, yerine göre göklerden gelen kararların uygulayıcısı olurken; bazen de kararları verenin ta kendisi pozisyonuna yüceltiliveriyor. İslam'ın temel doğruları ile dahi çelişen, budalaca düşünce ve söylemler yeni rejimi kutsama gayesiyle servis ediliyor. Erdoğan Müslümanlara kayyum olarak atanmış gibi!
İmamlar "Evet" kampanyaları düzenliyor, hutbelerinde "Hayır" diyenleri hain ilan ediyor. Bu arada muhafazakar söylemin geleneksel takıntılarından olan "Taksim'e Cami" meselesi de yeniden ortaya atılıyor. Bu proje üzerinden İslamcı kesim motive edilirken, muhaliflerin yapacağı sert karşı çıkışların da rejimin eline koz olarak geçmesi planlanıyor.

İmkânlar...

Rejimin beklentisinin aksine; bu hamleler demokratik-halkçı laiklik talebini yükselten güçlere yeni fırsatlar sunuyor. Erdoğan'ın İslam yorumunun İslam'ın en temel değerleriyle çelişir boyuta geldiği açık. Muhafazakar mahallenin elitlerinin desteğiyle büyüyen Gülen Cemaati'nin yaptıkları da aynı cenahın desteklediği IŞİD, El Nusra gibi örgütlerin Türkiye'deki saldırıları da ortada.
Şimdi Erdoğan etrafında kenetlenmiş gibi görünse de muhafazakar mahalle gidişattan rahatsız, karmaşa ve güvensizlik içinde.1980 darbesinden sonra parlatılan Siyasal İslam projesi Erdoğan'ın şahsi menfaatlerine indirgenip kredisi tüketilmiş durumda.
Demokratik-halkçı laikliği savunan güçler ve bugün pratik olarak içinde konumlandıkları Hayır cephesi; İslam'a doğrudan cephe almadan, siyasetin ince işçiliği ile hareket edebilirse önü daha da açılır.

POLİTİKA

PERİHAN KOCA

16 Nisan yaklaşıyor, Hayır sesleri yükseliyor, iktidar saldırganlaşıyor.

Referandum ve Hayır Meclisleri

Her an her şeyin olabileceği bir akış içinde, politik gündemin sürekli yeni ve kritik eşiklerle güncellendiği bir biçimde seyir ediyor süreç. Ve apaçık görülüyor ki; 16 Nisan'da sandıktan Evet de çıksa Hayır da çıksa, ülkenin olağanüstü ahvali durulmayacak, her iki olasılık da tarihsel ve sancılı gelişmelere gebe kalacak...

Türkiye yeni bir yol ayrımında.
7 Haziran'dan 1 Kasım'a evrilen süreç, faşist bir diktatörlük anayasası oylaması gündemi ile son derece kritik ve hayati bir tarihsel momente sıçrıyor.
Politik gündem tümüyle 16 Nisan'da gerçekleşecek olan Başkanlık/Referandum gündemine endekslenmiş durumda.
Zira Başkanlık Referandumu basit ya da herhangi bir sandık oymalasından ibaret değil.

Kriz derinleşiyor

Kaotik ortamın giderek derinleştiği, ekonominin krize doğru hızla ilerlediği, rejimin kendi iç dengelerinin sarsıldığı ve devlet katmanlarındaki çatlamalarda yeni gedikler açıldığı olağanüstü bir dönemeçte gerçekleşecek olan halk oylaması hem Erdoğan bloku hem de halk güçleri için hayati bir takvim.
Öyle ki yalnızca Erdoğan'ın gücünü mutlaklaştıracak şekilde yapılandırılmış ya da sözde kuvvetler ayrılığını tümüyle tasfiye edecek bir anayasa oylamasından öte Erdoğan/AKP iktidarının kaderini belirleyecek bir seçim bu, keza toplumsal güçler için de böyle...

KHK iktidarı

Ülke iktidar tarafından değil, OHAL ve KHK hükümeti tarafından yönetiliyor.
Erdoğanizm hamleleri ile baskı, terör, sansür, ihraç, operasyonlar yükseltilerek, tek seslilik ve toplumsal kutuplaştırma ortamı keskinleştirilerek, Hayır kampanyasını etkisizleştirme propagandaları ile ilerletiliyor referandum kampanyası.
Medyanın her gün daha da keskin bir şekilde yeniden ürettiği "Güçlü Erdoğan" propogandasının aksine, iktidar yarattığı ve içinde debelendiği kriz sarmalının faturası ile burun buruna ve panik içinde.

Türkiye"nin dört yanında Hayır Meclisleri kuruluyor.

AKP-MHP tabanı kopuşta

Kamuoyu yoklamaları ve AKP-MHP tabanından ardı ardına yükselen "Hayır" sesleri, panik iklimini giderek artırıyor.
Anket sonuçları Hayır'ı işaret ediyor, daha da "vahimi" AKP'nin kök saldığı tabanın %22'si, MHP'ye oy veren milliyetçi-muhafazakar kesimin %63'ü Hayır diyor... Tabanda kopuş ve huzursuzluk emareleri boy veriyor.
İktidar bloku içerisinde bir süredir devam eden çatlama eğilimi başkanlık süreci ilerledikçe daha da derinleşiyor, çatlaklarda yeni gedikler oluşuyor.
Erdoğan, Başkanlık koşusunda zafer kazanabilmek için tehlikeli bir kumar oynuyor. Kutuplaştırma siyaseti ile Türkiye'de yaşayan farklı halkları ve inançları, toplumsal kesimleri kışkırttıp hassasiyet alanlarını kaşıyarak, linç ve pogrom kültürünü çeteler aracılığıyla devreye sokuyor, ülkeyi "evetçiler ve hayırcılar" olarak bölüp parçalıyor.
Ancak, planlı-programlı yürütülen psikolojik savaşa rağmen, elleri darda. Zira, Evet kampanyası için ellerinde baskı ve şiddet aygıtlarından başka dayanakları yok.

AKP panik içinde

Her an her şeyin olabileceği bir akış içinde, politik gündemin sürekli yeni ve kritik eşiklerle güncellendiği bir biçimde seyir ediyor süreç.
Ve apaçık görülüyor ki; 16 Nisan'da sandıktan Evet de çıksa Hayır da çıksa, ülkenin olağanüstü ahvali durulmayacak, her iki olasılık da tarihsel ve sancılı gelişmelere gebe kalacak...

Sosyalistlerin Hayır'ı ve 16 Nisan'dan sonra

Sosyalistler, solun birbirine konuşup, parlak sosyalist laflarla propaganda yaptığı bir tarzdan sıyrılıp, dönemin, toplumsal kesimlerin hassasiyetlerini gözeterek, Hayır'ı ve Hayır'dan ötesini örgütlemeye girişmelidir.

Tarihsel deneyimlerle sabittir, olağanüstü kaotik süreçler devrimci durumlara içkindir.
Yaşamın diyalektiği bize bunu verir.
7 Haziran gibi bir toplumsal-politik konjonktürde değiliz elbette, hava alabildiğine puslu, sis giderek yoğunlaşıyor.
Ancak toplumsal dinamiklerin güç ve inisiyatif kazanacabileceği olasılıklar şekilleniyor. Şayet, buz dağının arkasını görmeyi, sandık matematiğinden ötesine odaklanmayı, olanakları fırsata çevirmeyi becerebilirsek...
Zira, unutmayalım, devrimci olasılığın bir an bile belirivermesi, bu olağanüstü kaotik düzenin özgüvenini çatlatır, onulmaz derin yarıklar açar.

Sosyalistlerin seferberliği şart

Olağanüstü siyasi gelişmeler artık sosyalistlerin, devrimcilerin oturup seyirci kalmasını ya da "yağmur dinsin bekleyişini" olanaksız kılıyor...
Önce takkeyi önümüze alıp karar vereceğiz, referandum süreci ve sonrasını iktidarın icazet alanı içinde topaç çevirerek mi yoksa pratiğin çamurlu yollarında paçalarımızı kirletme cüreti gösterip devrimci olasılığa birlikte yürüyerek mi geçireceğiz.
Şu bir gerçek, devrimci hareketlerin kendilerine özgü görme biçimleri var. Bu görme biçimleri kimi sosyalistlerde paradigma eksikliği olarak zuhur ediyor ve hedef şaşılığını beraberinde getiriyor.
Kimi zaman da bu başkalaşan ve birbirine mesafeli görme biçimleri şu an içinde bulunduğumuz kritik kavşakta olduğu gibi siyaset sahnesinde boşluklar ve dönemin görev ve sorumluklarını karşılama yetmezlikleri doğuruyor.
Tarihsel momentlerde hayati sonuçlar olarak geri dönebiliyor.

Dilin gücü

16 Nisan'dan sonra her halükarda yeni bir siyasal dönemin kapısı açılacak.
Hayır kampanyası, içerisine itildiğimiz korku tünelini çatlatmak için bir kıvılcım olabilir.
Kamuoyu yoklamaları ve öngörülen oy oranları Hayır'ı öne çıkarsa dahi, yönümüzü rakamlara göre belirleyecek bir siyasal zeminde değiliz.
Zira, herkesin bildiği üzere, referandum OHAL koşullarında gerçekleşecek gayri meşru bir seçim olacak ve 7 Haziran'dan 1 Kasım'a evrilen süreçte olduğu gibi iktidar sandık sonuçlarını pekala tepebilir. Bu seçimin eşit, hukuki, adil ve güvenilir bir şekilde geçmesini beklemiyoruz öyle değil mi?
Şimdiden görüldüğü üzere, referandum tarihi yaklaştıkça Erdoğan üzerinde oturduğu ateş topunun yakıcılığıyla daha da saldırganlaşacaktır.
O yüzden devrimciler, sosyalistler, üzerine bastığımız zeminin ve toplumun halet-i ruhiyesinin dilini can kulağıyla dinlemelidir.

Hayır'dan ötesi

Solun birbirine konuşup, parlak sosyalist laflarla propaganda yaptığı bir tarzdan sıyrılıp, dönemin, toplumsal kesimlerin hassasiyetlerini gözeterek, Hayır'ı ve Hayır'dan ötesini örgütlemeye girişmelidir.
Gezi'den, 7 Haziran'dan ve sonrasında yaşadığımız darbe süreçlerinden aldığımız ders ve tarihsel deneyimlerimiz yeni bir siyaset yapma tarzına ve sosyalist bir odağın inşasına olan ihtiyacı açık bir şekilde gösteriyor.
Hayır'ın potansiyelini rakamların gösterdiğinden daha güçlü bir şekilde açığa çıkarabiliriz. Bunun zemini var...
Kullanacağımız dilin ve üslubun gücünü küçümseden, daha önce görmediklerimizi görüp keşfederek, yalnızca Hayır tabanına değil, Evetçilere de ulaşacak bir tarzı pekala inşa edebiliriz.

Sosyalistler Hayır'a rengini vermeli.

17 Nisan'da ne yapmalı?

AKP-MHP tabanından yükselen "Hayır" seslerine kulak verip, oradaki kopuşu demokratik, halkçı bir zemine çekebiliriz.
Hayır Meclisleri, toplumsal direnç odaklarının inisiyatif kazanıp, özneleşeceği ve bir adım ileri atabileceği şekilde bu sürecin ana dinamiği olabilir.
Kaybedecek zaman yok.
16 Nisan'da sandıkta kazanacağımız "Hayır" çetin, engebeli ve zorlu bir uğraşın ürünü olacak.

Sandıktan ötesine odaklanmak

İki aylık kampanya sürecinde güçlü bir kampanyayı örmek ve ama sadece 16 Nisan'a değil, sosyalist, devrimci demokrat halkçı güçler olarak 17 Nisan'da ne yapmalı, nasıl yapmalı sorularının cevaplarına da karşılık verecek bir tarzı, sandık matematiğinden bir ilerisine odaklanarak inşa edebiliriz.

POLİTİKA

OĞUZHAN KAYSERİLİOĞLU

Hayır Meclislerini güçlendirelim!

Referanduma doğru

Erdoğanist bir toplumda, herkes kendisini hem "efendi" (Erdoğan'ın açtığı yoldan ilerleyip, gücü yettiğini ezip geçerek) hem de "köle" (Erdoğan'a ve gücü kendisinden fazla olana biat ederek) görecektir.

1. sayfadan devam
Erdoğan'ın hukuku ezip geçerek güç dayatma üzerinden yönetme tarzı, bir örnek duruş oluyor ve bireylerden başlayıp tüm topluma yayılarak bir toplumsallaşıyor.
Ancak, toplumda herkes aynı ideolojinin uygulayıcısı olursa, bu topyekun bir kaos anlamına geleceği için, Erdoğan bir şahıs ve iktidar alanı olarak kutsallaştırılıyor, dini bir "mertebe" ya da vatanla ilgili bir "kurtarıcı" misyonuyla donatılıyor ve kutsal olmayan normal insanlardan/bizlerden ona "biat" etmeye "Evet" dememiz isteniyor.

Güç ilişkileri

Sonuçta, her alanda ve gittikçe yayıldığı için bütün toplumsal ve kişisel ilişkilerde, ikili bir süreç işleyecektir. Hem "biat" edilecek hem de güç ilişkileri dayatılacaktır.
Evet, Erdoğanist bir toplumda, herkes kendisini hem "efendi" (Erdoğan'ın açtığı yoldan ilerleyip, gücü yettiğini ezip geçerek) hem de "köle" (Erdoğan'a ve gücü kendisinden fazla olana biat ederek) görecektir.
Şizofreniyi toplumsallaştırarak dünyaya özel "katkı" yapmaya zorlanıyoruz.

Komplolar ve biz

AKP'nin "üst akıl" komploları üzerine ağlayıp sızlanmaları ise, bir anlam taşımıyor. Elbette bol sayıda komplo var ve sürüp gidecekler.

AKP'liler, kendi yanlışlarının ürünleri olarak oluşan bütün olumsuz gelişmeleri komplo olarak görüyor. Komploları planlayan "üst akıl" olarak da ABD'yi işaret ediyorlar.
Tersinden, bazı AKP karşıtları da, olup biten her şeyi AKP'nin komplosuna indirgiyor, Erdoğan-Fidan ikilisinin önceden hesaplayıp planlayarak bizleri kukla gibi oynattıklarına inanmamızı istiyorlar.
Sınıflı toplumlarda hele kapitalizmde, komplolar siyasetle iç içe geçmiş, egemenler tarafından ezilenlere karşı oldukça sık kullanılan bir güç dayatma biçimi olarak uygulanmıştır.
Hedefe illaki hukuki ya da öyle olmazsa çıplak devlet şiddeti yoluyla değil, bir komployla da ulaşılabilir.
Egemen sınıfların varlığı koşullarında, komplolar toplumsal ve siyasal yaşamla etle tırnak gibi iç içe girmiştir. Küçük bir azınlık başka nasıl geri kalan büyük çoğunluğu kendi egemenliği altında tutabilir ki?

Türkiye, İran ve komplolar

Türkiye, güçlenen ama küresel kriz koşullarında zorlanan kapitalist ekonomisine ucuz emek-enerji ve dış pazar arayışıyla ve krizin etkilerini azaltabilmek için kendi bölgesinde hegemon güç olmak istiyor.
Egemenler, hegemon güç olarak konumlarını güçlendirmeyi, hatta mümkünse "sınıf atlayarak" küresel hiyerarşinin zirvesinin eteklerine yerleşmeyi hayal ediyor. Tıpkı, Meksika, Brezilya, Güney Afrika gibi.
Ama, gelin görün ki, İran'da aynı istekle dolup taşıyor ve hırsla bölgeye yöneliyor.
İşte, olup bitenleri tüm çıplaklığıyla görecek olursak, hem Türkiye hem İran, arkalarına uygun küresel dengeler oluşturarak yanlarına uygun bölgesel ve yerel ittifak güçleri ya da işbirlikçiler yerleştirerek sert bir hegemonya savaşını sürdürüyorlar.
İran gibi Türkiye›de gizli servislerini kullanarak birçok komplo düzenliyor ya da doğrudan askeri güç kullanarak kendi yolunu açmaya çalışıyor.
Eh, elbette küresel egemenler de, bölgede kendi güçleri ve komplolarıyla kendi yollarını açmaya çalışıyor.
ABD ve Rusya önde yer alıyor; şu anda Rusya daha inisiyatifli gözükse de sular durulmadan netleşmenin hangi dengelerde oluşacağını kestirmek imkansız.
AKP'nin "üst akıl" komploları üzerine ağlayıp sızlanmaları ise, bir anlam taşımıyor. Elbette bol sayıda komplo var ve sürüp gidecekler. Üstelik, oyunun en hevesli yerel aktörlerden birisi de bizzat kendileri; o zaman "hamama giren terler" dersek, haksız mı oluruz?
Ayrıca, kaos ortamının ve onun içinde sürüp giden kuralsız bir vahşi savaşın hemen yanı başında olan Türkiye'de, iktidarda olanların yanlışları ortadayken, ayrıca bir komploya bile gerek var mı? Ya da, en şık komplo, söz konusu kifayetsiz muhterislerin "işlerini kolaylaştırmak" veya "önlerini açmak" olmaz mı?
Ve, sakın gelen CİA başkanı da "Haydi aslanlar, şimdi de Rakka'ya, o olmazsa Menbiç'e ya da Afrin'e!" diyerek bunu yapıyor olmasın?
Bir devlet memurunun protokol kurallarını alt-üst ederek seçilmiş bir devlet başkanıyla rahatça görüşebilmesi, Kuveyt'in işgali öncesinde Rumsfeld'le Saddam arasındaki meşhur görüşmeyi hatırlatmıyor mu?

'Hayır' ve iki zaaf

"Hayır"ı konsolide etme ve moralini yüksek tutma, diğer yönden de "Kararsızlar" alanını ikna edip "Hayır" alanına çekmeli. İkircikli ya da "Evet" taraftarlarını da kararsızlaştırmak ya da "Hayır" alanına çekmek gerekiyor.

Hayır çalışmasının düşebileceği hatta kısmen düşmüş olduğu iki tuzağı öne çıkaralım ki, hızla aşılabilsinler:
İlkin, sosyal medyaya gereğinden fazla önem atfetmek biçiminde gözüken, ama esasında rahatını bozup da koltuğundan kalkmadan sonuç alınabileceğini sanma gafletini vurgulamalıyız.
Birçok insan, «beğeni» tuşuna basmayla sınırlı bir «eylemci!»
Elbette, sosyal medya önemlidir, "beğeni" tuşuna basmak da bir eylemdir, ayrıca kendi fikrini yazıp paylaşmak da önemlidir; zaten, eleştirimiz bu yöndeki davranışlara değil.
Eleştirimiz, sosyal medyayı "her şey" sanıp, sanal alemle gerçek yaşamın farkını unutanlara, gerçek insan ilişkilerinin politikadaki önemini atlayanlara, karar anında sokağın belirleyiciliğini anlayamayanlara, insan ilişkileri ve sokak eylemliliğinin yerine sosyal medyayı ikame edenleridir.

Biz bize olmak yeterli mi?

Üstelik sosyal medyada genellikle "biz bize" ortamlarda yazışılmakta, doğal olarak benzer görüşlerde olanların arasında bulunulmaktadır.
Hayırcıların birbirine propaganda yaparak "daha iyi-daha sağlam hayırcı" olmaya çalışmaları, referandumda "Hayır" oylarını arttırmaz. Faydası yok mudur, vardır; moral üretir ya da "Hayır" savunusu konusunda daha sağlam kanıtlar edinilebilir; ama, işte o kadar.
Çalışmanın sosyal medyadan taşması ve sokakta, işyerinde, kahvede, pazarda, okulda, parkta…vd. yoğunlaşması gerekir.
İkinci zaaf ise, ilkinde kısmen değindiğimiz ama ayrıca vurgulanması gereken bir çıkmaz alanda şekilleniyor.
"Hayır", bu ülkede doğal olarak %30-35 civarında bir oya zaten sahip; ama ne yazık ki, sadece bu alanın hassasiyetlerini kollayan, ona seslenip onunla kendini sınırlayan, dolayısıyla da kaybetmeyi baştan kabullenmiş bir tarz var.

****

Oysa, %50 nin üstüne çıkmak gerekiyor, değil mi?
Şimdi sorun, bir yönüyle «Hayır» platformunu konsolide etme ve moralini yüksek tutma, diğer yönden de «Kararsızlar» alanını ikna edip «Hayır» alanına çekmektedir. Ayrıca, ikircikli ya da öylesine «Evet» taraftarlarını da kararsızlaştırmak ya da «Hayır» alanına çekmek gerekiyor.
Yani, faaliyetin özü, "Hayır" alanını ulaşabileceği en geniş çeperlere dek genişletmek, "Evet" alanını da gidebileceği en dar alana doğru sıkıştırmak olmalıdır.
Ufku genişletmek, dili zenginleştirmek, politik zekayı güçlendirmek gerekiyor.

Hayır Meclisleri

Meclisler, Gezi kitlesini içine alabilirse, kadınlar kitlesel katılır, öncülük düzeyinde inisiyatif alırlarsa, örgütlenme alanları mahallelere ve hatta sokaklara dek yayılabilirse şimdilik yeterli bir zemin inşa edilir.

Referandum süreci, Gezi'nin forumlarını "Hayır Meclisleri" biçiminde yeniden canlandıran yaratıcı bir hamleyle başladı. Meclisler, hemen kendisini gösteren Gezi refleksleriyle yüzlerce kişiyle toplanıyor, herkesin başkalarına karşı sakınımlı-kapsayıcı tutumlarıyla yürütülen tartışmalar moral verip enerji üretiyor.
Yine Gezi'de birden patlayan özel dilin-üslubun da bolca kullanıldığını görebiliyoruz. Neşeli, enerjik ve umut veren, aynı zamanda soğukkanlı bir mesafe duygusunu da taşıyan sorumlu bir dilin üstte olduğunu görüyoruz. Hayır Meclisleri, hem sonucu etkilemek, hem de sonuç ne olursa olsun referandum sonrasındaki mücadelenin seyri açısından özel önem taşıyor.
Meclisler "Hayır" çalışmasının genelini kapsamıyor ya da kapsayamıyor.
"Hayır" farklı kanallardan kendisini genişletiyor; Gezi alanı, Kürtler, CHP'liler ve MHP muhalifleri, kendi durdukları yerden "Hayır" alanını büyütmeye çalışıyor. Bunların neden ayrı olduğu başka bir tartışmanın konusudur.
Özellikle şehir merkezlerinde ve sol güçlerin öncülüğünde kurulan Meclisler, Gezi kitlesini içine alabilirse, CHP›li gençler merkezlerinin tersi yöndeki zorlamalarına rağmen orada olabilirlerse, kadınlar kitlesel katılır ve öncülük düzeyinde inisiyatif alırlarsa, örgütlenme alanları mahallelere ve hatta sokaklara dek yayılabilirse şimdilik yeterli bir zemin inşa edilmiş olur.
Bazı işçi semtlerinde ise, Meclisler Kürtlerin kitle desteğiyle kuruluyor, bu da "Ortak Vatan" sloganının içini dolduruyor.

Zaaflar aşılabilir

Zaman içinde, şimdi zayıf olan Kürtler ve "sol" Kemalistlerin katılımının kurulan bütün Meclislerde güçlenmesi ve diktatörlüğe karşı çıkan demokrat dindarların da kendilerini özgürce ifade etmesiyle, bu örgütlenme alanı tarihsel sonuçlar yaratabilecek bir kapasiteye ulaşılmış olur.
Şimdi, olması gerekenlerin bir kısmının varlığıyla işe başlanılmış durumda.
Başlamak, adım atmak, zaafların üstünde tepinmeden ilerlemek en iyisidir.
Semt ya da mahalle inisiyatiflerinden ekolojik mücadele platformlarına, taraftar gruplarından sanatçı inisiyatiflerine, işçi gruplarından gençlik derneklerine dek birçok farklı güç Meclislerde yer alıyor.
Özellikle sol grupların üslup ve tutumlarına dikkat etmeleri, herkesin sosyalist olmadığı ön kabulüyle konuşmaları, kendi propagandalarını tutumlu ve mesafeli bir tarzla yürütmeye azami dikkat göstermeleri gerekiyor. Başlangıçta meclisler mutlaka kimi zaaflar taşıyacaktır ve süreç aktıkça da sürekli yenileri oluşacaktır. Israrla ve yüksek kararlılıkla kurmak, sürdürmek ve yaymak gerekiyor.
Tartışmalara boğulmamak ve yaşanan ve şimdiden sonra yaşanacak sıcak pratikte yer almayı belirleyici bir konuma yerleştirmek gerekiyor.
Elbette düşe-kalka ilerlenecektir, ama pratiğin içinde olmaktan asla vazgeçmeme, kendini pratiğin içinde sınayarak tanıma esas olmalıdır.
Tartışmalar da, ancak pratikle birlikte-pratik üzerinden yaşanırsa ilerletici olacak, aksi halde hızla boğucu olacaktır.

El Bab'da oyun dışına doğru...

AKP/Ordu 'Kapı'dan mı dönecek?

Hem ordunun gücündeki kayıp, hem de Suriye'de ABD ve Rusya'nın çizdiği oyuna tabi olma durumu AKP/Ordu'nun hayallerini baltalıyor. Dolayısıyla "Mercidabık" havasıyla başlayan operasyonun "İzmir Marşı" ile sonlanma olasılığının büyük bir ihtimal olduğu ufukta görülüyor.

Hasan FERAMUZ

15 Temmuz darbe girişiminin kırkı çıkmadan başlatılan Fırat Kalkanı operasyonunda hayaller ve gerçeklerin uyuşmazlığı, gözlerden saklanamaz hale geldi. Halep rüyası ile yola çıkan Türk ordusu ve padişahların isimlerinden türetilmiş "tugaylar", 3 aydır el-Bab (Bab Arapça kapı anlamına geliyor) önlerinde tıkanıp kalmış durumda.

Hayaller Halep ve Rakka gerçekler "Kapı"

15 Temmuz öncesinde defalarca Suriye'ye görülmekten söz edilmiş, fakat hem bazı generallerin direnmesi hem de siyasal konjonktürden kaynaklı cesaret edilememişti. 15 Temmuz ertesinde ise generallerin tasfiyesi ve oluşan siyasi ortam operasyonun gerçekleşmesini sağladı.
Darbenin ilk saatlerinde hükümete bağlılığını açıklayan Zekai Aksakalli'nın komutanlığında başlayan operasyonda ordu, IŞİD'in Cerablus ve Dabık'tan çekilmesinden kaynaklı " hızlı " ilerledi, fakat el-Bab'da "kapıya" tosladı.
Bu toslama öncelikle darbe tasfiye sonrasında ordunun savaşma gücündeki büyük kaybı ortaya koyuyor. Yüzlerce hava saldırısı ve her gün öldürülen onlarca IŞİD'liye rağmen el-Bab'ın alınamaması, NATO'nun en güçlü ordularından biri olmakla övünen ve her türlü teknolojik teçhizata sahip ordunun IŞİD çeteleri karşısındaki çaresizliğini gösteriyor.
Öte yandan operasyon planına gore 3 ayda el-Bab, yine 3 ayda Menbic ve son olarak 3 ayda Halep ve Rakka'nın fethinin hedeflenmesi, komuta kademesinin gerçeklerle bağlantısının ibret verici bir vesikası olma niteliğini taşıyor.

Oyun kuruculuktan kurulan oyuncağa

Yeni Osmanlı olma rüyasının getirdiği Ortadoğu'da oyun kurucu olma hevesini her fırsatta ortaya koymaya çalışan AKP/Erdoğan iktidarı için operasyon önemli bir fırsat. Fakat operasyonun başlamasında iktidarın hamlesi ve iradesi önemli olsa da, özellikle Rusya ve ABD'nin onayı operasyonun gerçekleşmesini sağladı.
Bu yüzden operasyonun gidişatını belirleyen ana etmen AKP/Erdoğan'dan çok bu iki gücün iradesidir.
Nitekim operasyonu hedefinin Esad'ı devirmek olduğunu söyleyen Erdoğan'ın Putin'in telefonu sonrasında çark etmesi bunun bir göstergesi. Diğer yandan ABD'nin de iktidarın "sonrasındaki hedefimiz Menbic" açıklamasını uzay boşluğunda bir sedaya dönüştürmesi de bir başka gösterge.
ABD ve Rusya, Suriye'deki savaşta Türkiye'yi kendi çizgilerine çekmek için kimi tavizler vermekle birlikte belli bir sınır da çizmiş durumlar. Türkiye'nin alacağı pozisyon da bu iki gücün pazarlıkları sonucunda "kuruluyor".
Son gelişmeler doğrultusunda Suriye ordusunun El-Bab'a ilerleyerek kasabanın sınırlarına ulaşmış olması, Türkiye'ye çizilen sınırın "kapıdan" yani el-Bab'dan gerisi olduğu görülüyor. Bununla birlikte AKP/Erdoğan/Ordu'nun son bir hamleyle bu sınırı bozma çabası devam ediyor, ama ciddi bir sonuç alınamamış durumda.
Hem ordunun gücündeki kayıp, hem de Suriye'de ABD ve Rusya'nın çizdiği oyuna tabi olma durumu AKP/Erdoğan/Ordu'nun hayallerini baltalıyor.
Dolayısıyla "Mercidabık" havasıyla başlayan operasyonun "İzmir Marşı" ile sonlanma olasılığının büyük bir ihtimal olduğu ufukta görülüyor.

En büyük medya patronu Erdoğan!

AKP iktidara geldiği 2002 yılı ile birlikte medyada var olan sahiplik ve örgütlenme yapısının iktidarı için elverişli olmadığını saptayarak büyük çaplı dönüşümler yaptı.

Ronay GÜLTEKÇE

Medya, kuvvetler ayrılığı ilkesine dayalı olarak yürütülen toplumlarda dördüncü kuvvet olarak adlandırılır ve bağımsız bir güç olarak şekillenmesi beklenir. Bu temelde toplumu bilgilendirmekten başlayarak siyaset, ekonomi, güvenlik gibi alanlardaki işleyişi toplum adına denetlemeye varan bir yelpazede; medyaya birçok görev atfedilir.
Oysa bugün medya ne bağımsız bir güç ne de kamu denetçisi. Medyanın taraflılığı ya da özgür olamaması gibi durumlar her zaman tartışma konusu olmuştur. Ülkemizdeki özel durumu anlamak için ise AKP'nin medya alanında yaptığı iki büyük dönüşüme değinmek gerek.

Sahiplik yapısı

AKP iktidara geldiği 2002 yılı ile birlikte medyada var olan sahiplik ve örgütlenme yapısının iktidarı için elverişli olmadığını saptayarak büyük çaplı dönüşümler yaptı. O tarihlerde medya sektöründe hakim gruplardan olan Uzan sahadan çekildi öncelikle. 2007'de ATV-Sabah, Berat Albayrak'ın yönettiği Çalık Gruba şaibeli bir ihale ile devredildi.
Aynı dönemde AKP karşıtı kampanyaların sözcülüğünü üstlenen Doğan Grubu vergi cezaları ile küçülmeye zorlandı. Satmak zorunda kaldıkları Milliyet, Vatan gazeteleri ve Star TV de iktidara yakın grupların eline geçti.
2013'te AKP döneminin gözde müteahhitleri; Erdoğan'ın talimatı üzerine ortak havuzda topladıkları paralar ile ATV- Sabah yayın grubunu satın aldılar. Yakın zamanda "havuz medyası" kavramını hayatımıza sokan bu gelişme, artık pek tuhaf gelmese de; Hükümetin ülkedeki önemli yayın organlarının yarıdan fazlasına doğrudan/dolaylı sahip olması anlamına geliyor.
Bugün ana akım medyada sahiplik sadece birkaç farklı elde toplanmış durumda. Ve bunlar gelirlerini medya dışındaki sektörlerden sağlıyorlar. Büyük kısmı da iktidarla çeşitli düzeylerde rant ilişkisi içinde.

İdeolojik dönüşüm

Türkiye medyasında var olan; Kemalizm temelli ulusal yayıncılık ve 1980 sonrası neo-liberal dünya aklıyla yürütülen apolitik yayıncılık seçeneklerinin her ikisi de AKP'yi tam anlamıyla tatmin etmedi. Bu nedenle kitleleri apolitikleştirmek yerine muhafazakar söylemle kendi eksenlerinde radikalleştirme yoluna gittiler.
Toplumun genelinden onay almış güvenilir gazeteci-yazarların köşeleri ve TV program koltukları; pek tanınmamış fakat iktidara yakınlığı ile bilinen sivri dilli propagandistlere verildi. Bu insanların görevi her şartta iktidar lehine algı yönetimi yapmak ve toplumu manipüle etmek.

Yeni medya düzeni

Temel doktrinlerine göre yeni ve güçlü bir Türkiye kuruluyor fakat her nasıl oluyorsa çoktan cehenneme gönderilen eski Türkiye'nin elitleri, kökü kazınan PKK, inine girilen Cemaat ve bunları yöneten global üst akıl bunu engelliyor.
AKP medyası işte bu içeriği her gün sınırsız kaynak ve sayısız entrika ile doldurup satmakla görevli.
Geriye kalanların ise toplumu uyuşturmak, aptallaştırmak, vakit çalmak gibi işlevleri var.
Bunu becerebilenler tıpkı Acun Medya gibi, aileden olmamalarına rağmen iktidarın övgüsünü kazanabiliyorlar. Yok ben politik olacağım hem de objektif olacağım diyorsanız orada durun. Yeni medya düzeninde size yer yok!

Çocuklar, insandır!

İşçiliğe koşulan çocuklar, çaresizlik içinde yurtlara kapatılan ve yanan çocuklar, tacize, tecavüze uğrayan çocuklar, tüketim kültürü içinde film endüstrisi içinde pazarlara sürülen çocuklar yetişkinlerin kaldıramayacağı badirelerden geçiyor...

Rasim KAYGUSUZ

Her yer çocuk, her yerde görüyoruz onları... Türkiye'de toplumunun dörtte 1'i çocuklardan oluşuyor. Nüfusun 19 milyonunu 0-14 yaş aralığındaki insanlar oluşturuyor.
Bu nüfusun ilkokul ve oratokulda okula gitme oranı yüzde 94'lerde... fakat neye yarıyor? Okulun, "Milli Eğitim" içinde geliştiren, aydınlatan ve özgürleştiren bir sistem olmadığı, kapatılmadan, disiplinden öte bir anlamı olmadığı sıklıkla gözümüze sokuluyor.
Teknik Meslek okulları çocukların işe koşulduğu köle pazarları haline getirilirken, imam hatip okulları çocukların enerjisi ve cüretinin şapa oturtulduğu, ideolojik aygıtlar olarak çalışıyor.

Erken büyüyen çocuklar ve küçülen insanlık

Günümüzün çetin dünyasında çocukluk ve yetişkinlik arasındaki ayrımın giderek silikleştiği, Neil Postman'ın deyimiyle "Çocukluğun yokedildiği günleri yaşıyoruz."
İşçiliğe koşulan çocuklar, çaresizlik içinde yurtlara kapatılan ve yanan çocuklar, tacize, tecavüze uğrayan çocuklar, tüketim kültürü içinde film endüstrisi içinde pazarlara sürülen çocuklar yetişkinlerin kaldıramayacağı badirelerden geçiyor... Küçük yaşta zorluklara bata çıka büyüyor bu «küçük insanlar»...
İnsanlık, vicdansızlık ve zulüm dünyasında küçülürken, gövdesinden çok yer kaplayan bu küçük insanlar erken yaşta büyüyorlar.

İkiyüzlü burjuva uygarlığı

Çocuklara atfedilen masumiyet, kırılganlık, bilmezlik gibi özellikler, Onları iradesiz kılmak, eylemlilik sahibi olmaktan uzaklaştırmak amacıyla, ikiyüzlülüğün özel bir bileşimi olan burjuva uygarlığı ve ataerkinin atfettiği yargılardır. Karl Marks, bu ikiyüzlülüğünü şu sözlerle muştular:
"Aile ve eğitim üstüne, ana baba ile çocuklar arasındaki kutsal ilişkiler üstüne burjuva söylemleri, büyük sanayi yüzünden proleterlerin tüm aile bağları parçalandıkça ve çocuklar adi ticaret metaına ve çalışma araçlarına dönüştükçe bir o kadar iğrençleşiyor."
Yaşar Kemal usta ise bu konuyu şöyle bağlar "Bir çocukla ilişkim, dostluğum, arkadaşlığım varsa, o benim arkadaşımdır, çocuk değildir. Çocuk gibi bakmam. Ayrı bir insan türü gibi bakmam. Niye bu böyle? İnanmadım hiçbir zaman çocukların, insanların çocuklara davrandığı gibi çocuk olduklarına. Basbayağı insandır onlar."

Efendiler! Çocukların da hakları var...

Çocuk adıyla çağrılan «küçük insanlar» dünya nüfusunun 10›da 4›ünü oluşturuyor.
Çocukların aklı ermez değildir. Eşit ilişki kurmak ve haklarını bilmek gerekir.
Çocuk hakları sözleşmesiyle güvence altına alınan çocuk haklarından bazıları şöyle:
- Büyüklerinin inançları ya da görüşleri nedeniyle hiçbir çocuğa ayrım yapılmaz.
- Çocuklarla ilgili bütün yasa ve uygulamaları oluşturanlar, önce çocukların yararını düşünmek zorundadır.
- Her çocuğun bir isme ve vatandaşlığa sahip olma hakkı vardır.
- Her çocuk, görüşlerini serbestçe ifade etme, kendisini ilgilendiren her konuda görüşlerinin dikkate alınmasını isteme hakkına sahiptir.
- Çocukların dernek kurabilme ya da derneklere üye olma hakkı vardır.
- Hiç kimse çocukların onurunu kıramaz, onları küçük düşüremez, özel hayatına karışamaz.
- Yaşadığı ülkenin dışında bir başka ülkeye gitmek zorunda kalan her çocuğun, gittiği ülke tarafından korunma hakkı vardır.
- Engelli çocukların özel olarak korunma ve saygı görme hakkı vardır.
- Her çocuğun sağlık hizmetinden yararlanma hakkı vardır.
- Çocuk haklarına uygun olarak kreşler, çocuk yuvaları, yurtlar, okullar, çocuk hastaneleri oluşturulur, bunlar düzenli olarak kontrol edilir.
- Çocuklar için oyun bahçeleri, kütüphaneler, spor ve kültür merkezleri açılmalıdır.
- Çocukların okula gitme, oyun oynama hakkı vardır.
- Çocuklar hiçbir şekilde insanlık dışı yöntemlerle ya da aşağılanarak cezalandırılamaz.

POLİTİKA

Rojava'nın geleceği kritik ve hayati.

Bir ihtimal daha var; Rojava pratiği

Şimdilik görünen o ki; Kürtlerin öncülüğünde kurulan SDG, Suriye halklarının alternatif özgürlük gücü olmaya devam ediyor.

Meral ÇINAR

Suriye'de bütün güç odaklarının, kendi cephelerinden çözüm önerilerini masaya yatırdıkları bir tartışma sürecine girildi.
Trump başkanlığındaki ABD Suriye'deki çözüm sürecine dair önerisini, Türkiye, Rusya/Şam ve ABD hegemonyasında SDG güçleri arasında bölünmüş tampon/güvenli bölgeler halinde yaparken; Rusya, Astana görüşmelerinin ikinci turu için Suriye Cumhuriyeti anayasa teklifini masaya getirdi.
Kürtler ise, Rojava ismini Suriye'deki diğer etnik grupları da kapsayan Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu olarak genişletti. Suriye için federatif bir yapının ve bu bölgenin özerk yapısının anayasal güvenceye kavuşturulduğu bir çözümü savunuyor.
Rejim, Kürtlerin federalizm teklifine kesinlikle sıcak bakmıyor. Onun derdi, IŞİD ve Nusra gibi örgütleri Suriye'den temizledikten sonra Kürtlerle müzakere halinde, o bölgeleri geri almak.

Rusya'nın anayasa teklifi

Rusya, Astana görüşmelerinin ikinci turu ve Şubat sonuna ertelenen Cenevre görüşmeleri öncesinde, muhalifler ve PYD ile görüşerek Suriye Cumhuriyeti anayasa taslağını hazırladı.
Suriye devletinin üniter-merkezi despotik yapısını koruyan; bir sürü afili özgürlük ve eşitlik söyleminin yanında Araplar dışında kalan tüm halkların ötekileştirildiği bir taslak. Öte yandan bir lütuf gibi de sadece Kürtlere "kültürel özerklik" tanınmış durumda.
"Kültürel otonomi" kavramsallaştırmasıyla ne kastedildiği de çok açık değil.
SDG ve Kürt güçleri Suriye'nin kuzeyinde özgürleştirdikleri her şehirde, mahallede, köyde Suriye halklarını örgütleyerek; toplumsal sözleşmeleri, yerel komiteleri ve hükümeti, savunma ve güvenlik güçleri, eğitim ve kültürel kurumlarıyla tüm etnik kurumların eşit haklarla temsil edildiği bir demokratik özerk yapıyı inşa etti.
Şimdi kurulan bu yapıdan bu kadar geriye gidip bu anayasa teklifini kabul etmek –ki PYD yetkilileri kabul etmediklerini açıkladı- Rojava halkları için mümkün müdür?

Rakka operasyonunun üçüncü hamlesi başladı

Rakka operasyonuyla bir kez daha şunları anladık.
Birincisi, YPG/YPJ öncülüğündeki Suriye Demokratik Güçleri Suriye'de savaşan en güçlü kara kuvveti.
İkincisi, Suriye'de boy gösteren en önemli iki emperyalist güç de (ABD-Rusya) bu kara gücünü kendi egemenliklerinin arkasına yedeklemek istiyor.
Rakka operasyonuna katılan SDG komutanları açıklıyor; "Bu operasyonla birlikte binlerce Arap genci saflarımıza katıldı, onları eğittik ve şimdi de üçüncü hamleyi onlarla birlikte başlatıyoruz. Kurtarılan her bölgeden sonra Rakka'ya yaklaştıkça, halkın bize destek olduğunu, sahip çıktığını gördük ve kurtarılmamış diğer bölgelerden de sürekli yardım çağrıları alıyoruz."
Bunun üzerine, sürekli gündemleştirildiği gibi, Rakka operasyonun sadece ABD ile yapılan bir antlaşma, onun maşası olma ya da Kürtlerin özerklik çıkarları için pragmatist bir uzlaşma olduğunu söyleyebilir miyiz?
Elbette bu tehlikeli ittifakın nasıl sonuçlar yaratacağı, ne gibi süreçlere gebe olduğu soruları hala mevcut ve süreklileştirilemeyeceği çok açık.
Şimdilik görünen o ki; Kürtlerin öncülüğünde kurulan SDG, halkların alternatif özgürlük gücü olmaya devam ediyor ve giderek Suriye'nin kuzeyi ile yetinmeyip demokratik özerklik anlayışını özgürleştirdikleri her yere yaymayı hedefliyor ve bunu başarıyor.

Sistemin açmazı: Kürtlerle savaş

PKK, Güney Kürdistan ve Rojava'da kazandığı askeri güç ve teknik ekipman, şehir savaşında oluşturduğu direniş deneyimiyle, aynı zamanda Türkiye'de de güç kazanıyor.

Fatma KARADENİZ

7 Haziran seçimlerini tanımayan ve kendisini onaylamayan toplumun her kesimine saldıran AKP iktidarı, 24 Temmuz 2015'te Kürtlerle savaşı bir üst boyuta taşıdı.
AKP iktidarı, Kürtlerle yürüttüğü savaşta, son dönemde belediyelere kayyum atayıp seçilmişleri ve yüzlerce siyasetçiyi tutuklayarak Kürt halkının açık-meşru alandaki özgür iradesini zayıflatmaya çalışıyor.

KÖH'ü tasfiye hamleleri

Ortadoğu çapında inisiyatif kazanan ve artık oyun-kurucu bir güç olan Kürt Hareketi ise, rejim ve devlet krizini derinleştiren en örgütlü güç olarak konumlanıyor.
15 Temmuz'u bahane eden AKP iktidarı, krizi aşabilmek için, ilan ettiği OHAL ile birlikte adeta topyekün bir savaş yürütüyor.
Sonbaharda yoğunlaşan ve kış aylarında bu zamana kadar hiç olmadığı kadar sertleşen askeri operasyonlar ve havadan bombardımanlar, PKK'nin askeri gücünü kırmayı hedefliyor.
Kürt illerinde uygulanan sokağa çıkma yasakları, abluka ve şiddet ortamı da, Kürt halkını teslim almayı ve açık-meşru alanda politika yapmayı fiilen imkansız hale getirmeyi hedefliyor.

Psikolojik savaş

Erdoğan iktidarının bekası açısından Kürtlerle yürütülen savaş belirleyici bir yerde duruyor.
İktidar, aynı zamanda, hem ulusalcı tabanı konsolide etmek hem de Kürt halkına ve sol-sosyalist çevrelere karşı moral üstünlüğü sağlamak için güçlü bir psikolojik savaş süreci işletiyor.
Yüzlerce Kürt kurumunu ve medya organlarını kapatan AKP iktidarı, El-Bab'ta saplandığı bataklığı, görünmez kılmaya çabalıyor.
Ancak, Kürt Hareketiyle Türkiye'de yürüttüğü savaşta kalıcı bir sonuç alamaması ve savaşın sürüp gitmesi gerçekliği, Ortadoğu'daki gelişmelerle daha da derinleşiyor.
Referandum sürecinde Erdoğan'nın sırtını dayadığı temel dayanak, "içteki düşman ve sınır ötesindeki düşman Kürtlere" karşı yürütülecek savaşta "güçlü başkana " ihtiyaç olduğu propagandası.
Özellikle son zamanlarda HDP›li vekillerin sırayla gözaltına alınıp adli kontrol şartıyla bırakılmasıyla, siyasal irade kişiliksizleştirilmeye, referandum sürecinde vekiller işlevsizleştirilmeye, vekiller şahsında topluma ders verilmeye çalışılıyor.

KÖH güç biriktiriyor

Devlet, AKP-MHP ittifakında yükseltilen bu savaş konseptine rağmen, KÖH'ü yenilgiye uğratamıyor.
PKK, Güney Kürdistan ve Rojava'da kazandığı askeri güç ve teknik ekipman, şehir savaşında oluşturduğu direniş deneyimiyle, aynı zamanda Türkiye'de de güç kazanıyor. "Yerel Savunma Birlikleri" bu temelde kök salıyor.
KÖH, ardı ardına yaptığı kongreler, kadın ve gençlik örgütlenmeleriyle yaşanan kriz sarmalında inisiyatif alacak kurucu pozisyona hazırlanıyor.
Açık-meşru alanda politika yapan Kürtlerin ise, Referandum sürecini, Kürdistan'da halkı yeniden örgütleyip konsolide ettiği, Türkiye'de ise tutuklamalarla yaşanan örgütlenme boşluklarını dolduracağı bir fırsata çevirmeyi hedeflediği anlaşılıyor.
İçine sürüklendiğimiz bu kaos ortamında, Kürtler ve sistemin krizini derinleştiren diğer dinamikler Aleviler, kadınlar, ekolojistler yan yana gelerek diktatörlüğü durduracak ve demokratik cumhuriyeti inşa edecek bir konum kazanabilir.

Dengeler kırılgan, sınırlar geçirgen.

Rojava ile Başur arasındaki "hendek"

Suriye'de bulunan Barzani ve MİT güdümünde olan ENKS'yi Astana görüşmelerine katması esasen QSD'yi süreçten dışlamak ve alternatif üretmek. Amaç Suriye'de de, Rojava'da da, Irak'takinin benzeri KDP'ler yaratarak KÖH'ü tasfiye etmek.

Tomris KESKİN

Ortadoğu'da kıran kırana süren paylaşım savaşının yarattığı yeni dengeler ve ittifaklar içerisinde ayakta kalan ama bir yandan da alanını ve etkisini bölge çapında yayarak büyüten bir güç Kürt Özgürlük Hareketi.
Dört parçalı Kürdistan'da Kürtlerin özgürce yaşaması için yürütülen mücadele şimdiye kadar hiç olmadığı kadar güçlenmiş ve inisiyatif kazanmış bir noktadadır.
Güney Kürdistan'da yürütülen mücadele KÖH'ün bölgede bulunduğu güçler dengesindeki konum itibariyle oldukça kritik bir yerde durmaktadır.
Kürt Özgürlük Hareketi açısından Güney Kürdistan'da mücadele ise sadece bölgede paylaşım savaşında yer alan güçlere karşı değil, aynı zamanda dört parçalı Kürdistan'ın birliğine engel olan işbirlikçi güçlere karşı da sürdürülüyor.

Başur'da kriz derinleşiyor

Kürdistan Bölge Başkanlığı üzerinde yoğunlaşan tartışmalarla birlikte Güney Kürdistan'da ekonomik, siyasi ve toplumsal kriz gittikçe derinleşiyor. KDP/Barzani'nin anayasayı ihlal ederek Güney Kürdistan'da "mutlak iktidar" olma çabaları varolan krizleri sarsıcı bir noktaya getiriyor.
Bu krizler sarmalı içerisinde TC'nin Ortadoğu'da yürüttüğü, KÖH'ün yayılımını engelleme ve tasfiye politikalarının koltuk değneği hatta kimi zaman doğrudan temsilcisi olan KDP/Barzani KCK'nin ulusal kongre çağrılarını da doğrudan engelliyor.
Rojava Devrimi'ni boğmak için KDP'nin sınıra açtırdığı devasa hendekler hafızalarda hala ya da daha yakın tarihten, TC'nin Kürtleri tasfiye etmek için Cerablus'a girdiği gün KDP'nin de ABD, Rusya ve Suriye ile Ankara'da olması herhalde sıradan bir tesadüf olmasa gerek. Şengal üzerinden KÖH'e yönelik dışlayıcı propagandanın yapılması da...

TC-KDP İlişkisi

Ortadoğu politikasının Kürtleri tasfiye etmek üzerine kurulu olduğu TC/Erdoğan KDP/Barzani üzerinden açılmış olan bu yarığa oynuyor, o yarığı daha fazla açmaya uğraşıyor. Ekonomik olarak kaleyi içten fethederek önce kendine bağlamaya çalışan TC, bununla da yetinmeyip KÖH'ün bölgede kazanmış olduğu gücü zayıflatmaya uğraşıyor.
Suriye'de bulunan Barzani ve MİT güdümünde olan ENKS'yi Astana görüşmelerine katması esasen YPG ve QSD'yi süreçten dışlamak ve alternatif üretmek. Amaç Suriye'de de, Rojava'da da, Irak'takinin benzeri KDP'ler yaratarak KÖH'ü tasfiye etmek ve kişiliksizleştirmek.
Şengal'in katliamcı çetelerin elinden kurtarılmasında büyük rol oynayarak Başur'a güçlü ve kalıcı bir giriş yapan KÖH, Şengal'in kontrolünü doğrudan Ezidi savaşçıların oluşturduğu YBŞ'ye bıraktı.
Bölgedeki halkların özne olduğu, onlarla yan yana olarak ilerleyen KÖH, Güney Kürdistan'ta da bunu hayata geçirmeye çalışıyor.
Bir yandan Kürt ulusal birliği konferansını Barzani'nin engellerine rağmen tüm kapsayıcılığı ile toplamaya çalışırken, bir yandan da küresel ve bölgesel güçlerle işbirlikçi tutuma karşı halkların özne olduğu örgütlenme çalışmasını sürdürüyor KÖH.
Ortadoğu'da emperyalist güçler tarafından yeniden yeniden üretilen kaos içerisinde KÖH açısından her parçanın geleceği diğer parçanın geleceğine bağlı. Çünkü dengeler kırılgan ve oldukça kaygan.

Aleviler, referandumda "Gelin canlar bir olalım" çağrısı yapıyor.

Aleviler başkanlığa neden 'Hayır' diyecek?

Aleviler, eşit yurttaşlık hakkını hiçe sayan, demokrasiyi ortadan kaldıran bir "Diktatörlük Belgesi" olacak başkanlık Anayasa'sına hayır diyecek.

Haydar ARIKUŞU

1. sayfadan devam

Alevliler yeni Alevi katliamlarına zemin hazırlayan diktatörlük yasasına Hayır diyor.

Ülkeyi çıkmaza sürükleyenler

Başkanlık sistemi, "İstikrar ve güvenlik getirecek" , "terör bitecek" aldatmacasıyla topluma propaganda ediliyor. Oysa, Erdoğan liderliğinde, hükümet, ordu ve polisçe yürütülen iç ve dış politikalarla ülkeyi nasıl çıkmazlara götürdükleri ortadadır.
Kurdukları sömürü ve talan düzenlerinde işçilere, emekçilere; yoksulluk, işsizlik iş cinayetleri reva görülüyor Doğa rant alanına çevrilip talan ediliyor. Yoksul semtleri" kentsel dönüşüm" adıyla sermayeye peşkeş çekiliyor.
Kadınlara karşı, erkek zihniyeti kışkırtılarak, giyimine, hamileliğine, yaşam alanına müdahale ediliyor. Kadın cinayetleri yaygınlaşıyor.
Erdoğan ve ekibi, Yeni Osmanlı özlemiyle fetihçi bir dış siyaset izleyerek Türkiye halklarını, inançlarını savaşa sürüklüyor.

Aleviler cellada boynunu uzatmayacak

AKP bütün iktidarı boyunca Alevileri karşısına aldı, direncini yok etmeye çalıştı. Çünkü AKP' ye göre Aleviler ya yok edilmeli, ya da İslamlaştırılmalıydılar. Asimile edilip, kontrollü şekilde camilere sokulmalıydılar. İnançları yok edilemiyorsa, Sünnileştirilmeliydiler.
Bazen " Açılım" politikasıyla, bazen, dedelere, pirlere maaş ve gri pasaportla şirin göründüler. Ama hiçbir zaman da Alevilerin Cemevlerini kabul etmediler, eşit yurttaşlık, zorunlu din dersi kaldırılsın taleplerini kabul etmediler.
Bunlar da yetmedi tehdit edildiler, dernek kapıları, ev kapıları işaretlendi. Gezi direnişinde şeytanlaştırıldılar. Suriye savaşında Beşar Esad' ın Aleviliğinden hareketle Alevileri, baş düşman ilan ettiler.
Pazarcık(Terolar)'a, Alevi yerleşim yerlerine "çadırkentler" kurarak,İŞİD li savaş göçmenleri yerleştirip Alevileri, asimile etmeye, korkutmaya, parçalamaya çalışıyorlar.
İşte bu nedenle Aleviler, başkanlığa "Hayır" diyecek.

Yeni Alevi katliamlarına karşı hayır!

Kendilerine "Yeni Osmanlıcılık" politikasıyla, Osmanlıların, devamcıları diyenler, atalarının, Alevilere yaptıklarını da devam ettireceklerdir.
Osmanlı Saltanatının, Aleviler için "katli vaciptir" fetvalarıyla yaptığı katliamlar hafızalardadır. Erdoğan'ın başkanlık saltanatı da aynısını yapmaktan geri durmayacaktır. Nitekim gerek AKP ideologlarınca, gerekse de kadrolarınca Yavuz Sultan Selim'in katliamı çokça ima edilmiştir.
Ortadoğu politikasıyla, toplumu savaşa kışkırtırken: "Sizin Şah İsmailleriniz varsa bizim de Yavuz Sultanlarımız" olacak diye yandaş gazetelerde yazanlar, yeni bir Alevi katliamını haber veriyor olmalılar.
Bütün kurgu şudur: Yavuz Sultan Selimleşmiş bir lider, bir "Başkanla" sisteme direnen, Aleviler, Kürtler, işçiler, kadınlar yok edilip, Ortadoğu, "yeni Osmanlıcılık" perspektifiyle fethedilecek, yeni bir "İslam Medeniyeti" kurulacaktır.
İşte bu nedenle, başkanlık sistemiyle gelecek "Yeni katliamları" önlemek için Aleviler, "Hayır" diyecek.

Demokratik Cumhuriyet için: HAYIR!

Aleviler, evet; değişim istiyor ama bu Özgürlükçü laik bir Anayasa içindir. İslam dışında inançları yok sayan tekçi, gerici, anti-laik bir anayasa için değil. İşte bunun için Aleviler; Eşit yurttaşlık hakkını hiçe sayan, demokrasiyi ortadan kaldıran bir "Diktatörlük Belgesi" olacak Başkanlık Anayasa'sına hayır diyecek. Tarihten gelen devrimci değerleriyle Aleviler, tekçi, Türk-İslamcı bir devletin ilanı olan "Başkanlık" sistemine karşı "Demokratik Cumhuriyet" için "Hayır" diyecek.

06.02.2017

Referanduma giderken Arap Alevileri

16 Nisan'daki referandumda Arap Alevileri rekor bir oy oranıyla "Hayır" demeye hazırlanıyor. Bu "Hayır" mezhepçiliğe, ayrımcılığa, yoksulluğa, talana ve asimilasyona karşı bir hayır olacak.

Hasan ZEYTUNİ

Referandum sürecine girerken Arap Alevileri, son yıllarda yaşanan ve zihinlerine kazınan yaşantılar çerçevesinde değerlendirme yapacaklar. Bu yaşantılar Arap Alevi halkının yaşantılarını derinden etkileyen olgulardı.
Bu yaşantılar sonucu gelinen noktada, Arap Alevileri ne dayatılan yeni statükoyu kabullenebilen, ne de eskisine bağlanan, oradan da kopuşan bir konuma yerleşti.
Suriye'de yürütülen savaş Arap Alevilerini son yıllarda etkileyen en önemli durum oldu. Suriye'de yürütülen savaşın halkın yaşantısına birçok boyutta yansımaları oldu.

Bitmeyen mezhepçilik

Örneğin savaşta yeniden üretilen mezhepçilik Arap Alevilerinin yaşantısını derinden etkiledi. Yalnızca silahlandırılmış çeteler değil, toplumun bir kesimi Alevilere karşı sürekli kışkırtıldı. Yandaş medyanın sözcüleri mahalle mahalle, isim isim hedef gösterdi Arap Alevilerini.
15 Temmuz sonrası AKP iktidarının başlattığı karşı darbe sürecinin toplumsal ayağı Alevilere yönelik provokasyonlarla gerçekleştirildi. Günler süren eylemlerde fanatikleştirilmiş gruplar Arap Alevilerin yaşadığı mahallelere yönlendirildi. Bu gruplar bu bölgelerde defalarca provokatif eylemler yaptılar.

Yoksulluk ve işsizlik kıskacında

Arap Alevileri referanduma yüksek işsizlik ve yoksulluk oranları ile giriyor. Arap Alevilerinin yoğun yaşadığı bölgelerde sınıfsal çelişkiler keskinleşiyor. Neoliberalizmin tahribatı şimdi bu bölgeleri daha fazla yoksullaştırıyor. Örneğin Hatay ilinin Büyükşehir Belediye kapsamına alınmasından itibaren kentin birçok bölgesi sermaye birikim alanına dönüştürüldü. Büyük projeler, AVM'ler, kentin birçok tarım ve geçim alanının imara açılmasıyla yükselen inşaatlar Arap Alevilerin yaşantılarında büyük değişiklikler yarattı.
Sermaye hacminin genişlemesi istihdam oranlarını yükseltmediği gibi, yoksulluğu da derinleştirdi. Ayrıca bu genişleme, esnaflık ve tarımla uğraşan önemli bir kesimi proleterleştirdi. Yurt dışı işçiliği oranlarında son zamanlarda artış söz konusu.

Ayrımcı kamu hizmetleri

Temel kamu hizmetlerinin bile 21. YY koşullarında halen ağır aksak verilmesi burada yaşayan halkın öfkesinin süreklileşmesine neden oldu. Geçmişte büyük bir su havzası olan Antakya ve Defne ilçeleri şimdi özellikle yazları büyük su sıkıntıları çekmekte. Çünkü su kaynakları özelleştirildi, satıldı. Su kaynağına sahip kimi beldelerde halk kendi suyundan faydalanamamakta.
Elektrik ve ulaşım gibi hizmetlerin yıllardır ama yıllardır aksak olması ve bir türlü istikrara kavuşmaması geçiştirilebilecek basit olgular olarak değerlendirilmiyor. Bu aksaklıkların uzun bir süredir giderilmemesi halkın hizmetler konusunda ayrımcılık yaşadığı gerçeğini gözler önüne seriyor.

Sandıkta sorulacak hesap

16 Nisan'daki referandumda Arap Alevileri rekor bir oy oranıyla "Hayır" demeye hazırlanıyor. Bu "Hayır" mezhepçiliğe, ayrımcılığa, yoksulluğa, ranta, talana ve asimilasyona karşı bir hayır olacak. Suriye savaşı ile birlikte yükselen Arap Alevi dinamiği 16 Nisan'da bu dinamiği birkaç basamak daha yukarıya taşıyacak.

Kadim bilgelik: Alevilik

Bâtınîlik, her düşünceyi yorumlayarak, İslâm kurallarını tümüyle "keenlem yekûn" yok saymıştır.

Seyyid ŞAHİN

Alevîlik, yeniliğe açıktır. Bilgelik ve insan sevgisiyle doludur. "Bağnazlık" yerine özgür düşünceyi, Teoloji (Tanrıbilim)'in yerine Teosofi (Tanrı bilgeliği)'yi benimser.

Teosofi

(Yunanca: θεός, tanrı + σοφία, usluluk, bilgi, bilgelik), "tanrı" ve "bilgi" sözcükleri birleştirilerek türetilmiştir. Günümüzde teozofi denildiğinde, öncelikle, kaynağını esas olarak Hint mistisizminin insan ile evren ve Tanrı arasındaki ilişkileri açıklayan felsefesi denebilecek Hint teozofisinden almış olmakla birlikte, Batı teozofisi akla gelir. Batı teozofisi bir yandan okült gelenek, diğer yandan Doğu gelenekleri üzerine kurulmuş, ezoterik bilgilerden yararlanan felsefi bir sistemdir.
Dogmanın yerine aklı koyar, Alevilik inancı. Paylaşımcı, üretken bir birlikteliktir. Anadolu-Mezopotamya Aleviliğinde eşitlik, özgürlük, adalet, emeğe saygı vardır.

Bâtınîlik

Batınilik Aleviliğin felsefesidir. İnancındaki bilgeliğini ve gönül gözünü oluşturduğu yoludur. İran'da değişik adlarla Bâtınîlik, Anadolu'da "Kızıbaşlık", "Alevîlik" adıyla birçok ayaklanmaya kaynaklık etmiştir. Bâtınîlik, her düşünceyi yorumlayarak, İslâm kurallarını tümüyle "keenlem yekûn" yok saymıştır. sözlük anlamında "iç görüş"tür, iç yüz, görünmeyen demektir. Karşıt anlamı "zahirî"dir; dış görünüştür. O halde her şey yorumlanmaya muhtaçtır. Bâtınîlik, önce bir yorumlama yöntemi iken, bir felsefe, bir yaşama biçimine dönüştü.
İşte Anadolu Alevîliği böyle doğdu. Bâtınî yaşamda takiyye zorunlu olmuştur. Sünnî İslâm'ın takibine, ölümüne saldırısına karşı kendilerini gizlemek zorunda kalmışlardır. Bâtınîlik'te "ser verip sır vermemek" esastı. Ama bu da kâr etmedi. Yine de materyalist, "akılcı düşünce" öğretisini canı pahasına sürdüre geldi: "Özgürlük, eşitlik, ortaklaşacılık, adalet, kardeşlik, kadın-erkek eşitliği, insan sevgisi" gibi kavramlar yaşamaya devam etti.
Bu uğurda öldürülenler ve adı bilinenler: Mazdak, Ebu Müslim, Babek, Karmat, Hallac-ı Mansur, Hasan Sabbah, Baba İlyas, Baba İshak, Fazlullah Hurûfî, Şeyh Bedreddin, Seyyid Nesimî, Pir Sultan Abdal…
Hasan Sabbah ile Hacı Bektaş Veli ömür boyu yaşadılar.
Bâtınî görüşü; Sokrat, Platon, Aristo, Descartes ve en sonra da Engels tarafından, 1800'lerde "Doğanın Diyalektiği" başlığı ile açıklamıştır.

Şöyle:

"Her gelişmenin kaynağı, karşıtların çatışması ve kaynaşmasıdır."
"Karşıtlar belirmeden, çatışmadan, biri diğerini yok etmeden "Doğada durmaksızın her nesne doğup gelişmekte, bir başkası ise varlığını yitirmektedir."
"Eski ile yeni, ölenle doğan arasındaki savaş, ilerlemenin ve gelişmenin yasasıdır."
"Karşıtlar, hem yan yana, iç içe, bir arada, birbirine bağlı, hem de uyuşmazlık ve savaş hâlindedir."
Bâtınîlik, kimi düşünce akımlarının dı-şında, Batı'da değil, Doğu'da; İran'da, Mezopotamya'da, Horasan'da oluşan ve sonra Irak'a, Mısır'a, Suriye'ye ve Anadolu'ya yayılan ve bugün hâlen Anadolu'da yaşayan Alevî (Bâtınî) düşünceye dönüşen geleneğin, felsefenin ve kültürün, kısacası yaşama biçiminin adı olmuştur.

07.02.2017

EKONOMİ

VOLKAN YARAŞIR

"Ekonomi bunalımda, kriz var"

Kriz sarmalı

Türkiye kriz anaforu içinde. Fiili bir kriz yaşıyoruz. Krizin bundan sonraki aşaması ekonomik çöküş olacaktır. Türkiye'de ekonomik çöküşü besleyen bütün dinamikler açığa çıkmış durumda.

Ekonomi hızla kriz sarmalı içine giriyor. Döviz de yaşanan sert dalgalanma ve döviz şokları, yapısal bir sorun olan işsizliğin yükselmesi, işsizliğe görece çözüm olacak ekonomik büyümede yaşanan sert düşüş, enflasyonun iki haneli rakamlara ulaşması ekonomide yaşanan negatif tablonun tipik göstergeleri olarak dikkat çekiyor.
Bu tabloyu daha da ağırlaştıran gelişmelerden biri Fitch'in açıklamaları oldu. Fitch'le birlikte 3 rating kuruluşu (Moody's ve S&P) Türkiye'yi yatırım yapılabilir ülke statüsü dışına çıkardı. Bu gelişmenin kısa vadede somut yansımasını sıcak paranın hızlı çıkışları biçiminde kendini dışa vuracak. Daha şimdiden finansal çıkışlar başladı bile. Uzun vadede ise ekonomik kırılganlık daha da şiddetlenecek.
Türkiye'nin küresel finans kuruluşları tarafından (Bank of Amerika, Merrill Lynch gibi) Brezilya ve Güney Afrika'yla birlikte en kırılgan 3 ülke içinde sayılması boşuna değil. Ayrıca bu üç ülkenin de dış kaynağa yüksek bağımlılık gösteren ülkeler olması dikkat çekicidir.

Stagflasyon ve kriz

Türkiye enflasyon içinde durgunluk anlamına gelen stagflasyon sarmalına girdi. Döviz şokları Türk lirasını küresel düzeyde spekülasyona en açık para birimi haline getirdi. Aynı zamanda şok senkronizasyonu döviz krizini tetikleyecek bir aşamaya geldi. Her an yıkıcı bir döviz krizinin yaşanması olasıdır.
Merkez Bankası'nın olası bir döviz krizine üreteceği çözüm bulunmamaktadır. Bankanın rezervleri brüt 107 milyar dolar civarındayken, kullanabilir net rezervi 30 milyar dolardır. Bu miktar olası şiddetli döviz şoklarına karşısında bile yetersiz kalacaktır. Ve durum ekonominin en zayıf noktalarından birini oluşturmaktadır.
FED'in muhtemel faiz artırımı, yaşanan siyasal ve jeopolitik risklerin dövizde sert dalgalanmaları beraberinde getirmesi kaçınılmazdır. Demek ki önümüzdeki aylar Merkez Bankası'nı sıkıştıracak hatta bloke edecek gelişmelere gebe olabilir.
Türkiye ekonomisinin en önemli problemlerinden bir diğeri ise yakıcı önemde olan ve ekonominin yapısal sorunu olarak dikkat çeken dış kaynak problemidir. 2017 yılı bu anlamda yıkıcı bir yıla dönüşebilir. Türkiye'nin önümüzdeki 10 ay içinde vadesi dolacak olan 165 milyar dolara yakın dış borç ödemesi bulunuyor. Bu rakama 32 milyar dolarlık cari açık dahil edilince 2017 yılında ödenmesi gereken rakam totalde 195 milyar doları buluyor.
Küresel likiditenin daraldığı, dövizde olağanüstü oynaklığın olduğu ve sermaye hareketlerinde sert yön değiştirmelerin gerçekleştiği koşullarda bu derece acil bir borç yükünün bulunması yıkıcı sonuçlar yaratacaktır.
Özel sektörün borç yükü ise krizin saç ayaklarından biridir. Şirketlerin dış borcu 312 milyar dolara ulaştı. İç borçları ise 400 milyar dolara yaklaştı. Özellikle şirketlerin yurtiçi bankalara olan 172 milyar dolar borcu son derece riskli bir durum yaratıyor. Ayrıca finans dışı kesimin döviz pozisyon açığı 210 milyar dolar seviyesinde.
Bu durum fiilen yaşanmakta olan bir krizin somut dışavurumudur.
Özel sektörün aşırı ve kontrolsüz iç ve dış borç yükü ve çok yoğun bir oranda riskli bireysel kredilerin varlığı bankacılık krizini tetiklediği gibi borç çevrimini kırabilir ve borç krizi anlamına gelen bu durum, ekonominin çöküşü demektir.

Kriz ve çöküş

Yaşanan krizin 2001 krizinden temel farklılığı krizin özel sektör merkezli biçimlenmesi ve senkronize bir karakter taşımasıdır. Gelişmeler krizin multi karaktere bürünme olasılığını yükseltiyor. Kriz, ekonomik ve siyasi krizin içiçe geçtiği bir tarzda şekilleniyor. Ayrıca krizin bankacılık, emlak ve döviz krizi şeklinde gelişmesi olasıdır. Krizler birbirini tetiklediği gibi birbirini besleyebilir de.
Kriz tartışmaları içinde kamu borçlarının sınırlı olmasından dolayı kriz riskinin bulunmadığı yönündeki açıklamalar spekülatif mahiyettedir.

Şok zirveleri

Türkiye'nin içinde bulunduğu kriz sarmalına en iyi örnekler 2009 ve 2010 yılında Avrupa'yı saran kriz senkronunda yaşandı. Özellikle kıtanın Akdeniz havzası kriz senkronizasyonu içine girdi. İspanya ve İrlanda'da bu dalgadan etkilendi. Bu iki ülkede kriz kamu borçlarının az olmasına rağmen özel sektör merkezli gelişti. Özel sektörün borçlarını ödeyememesi şiddetli bir bankacılık krizine yol açtı. İspanya'da bankacılık krizi emlak krizini tetikledi.*
Türkiye de benzer bir süreç yaşıyor.
Siyasi iktidarın bu sürece karşı geliştirdiği, finans kapitalin ve piyasanın ihtiyaçlarına yönelik adımlar ya da krize karşı tamponlar ise palyatif bir içerik taşıyor.
Bu palyatif adımları şöyle sıralayabiliriz: Zorunlu BES, Ahilik Fonu, Cazibe merkezi programları, Ulusal Varlık Fonu gibi...
Artık Türkiye kriz anaforu içinde. Fiili bir kriz yaşıyoruz. Krizin bundan sonraki aşaması ekonomik çöküş olacaktır. Türkiye'de ekonomik çöküşü besleyen bütün dinamikler açığa çıkmış halde.

** Avrupa'da kriz ve özelde İspanya ve İrlanda'da krizin gelişme dinamiği ve biçim alışı hakkında daha geniş bilgi için bakınız; Avrupa'da Kriz / Sınıf ve Kitle Hareketleri, Volkan Yaraşır, Mücadele Yay., Baskı 2014.*

Bankacılık krizine doğru

Kriz; borç krizi şeklinde biçimleniyor. Bankacılık krizini tetiklemesi de yüksek bir olasılık. Daha şimdiden bankacılık sektörünün "büyülü" görüntüsünü hızla çözülmeye başladı.

2001 krizi sonrası bankacılık sektörü küresel kapitalizmin ve finans kapitalin ihtiyacına uygun olarak yeniden yapılandırıldı. Kemal Derviş'le anılan bu uygulamalar radikal finansallaşma adımları olarak okunabilir. Bu süreçte sektörün küresel sermayeyle yüksek entegrasyonu yanında, bankaların gelirlerinin çeşitlendirilmesi, faiz kalemlerinin yaygınlaştırılması gibi adımlar atıldı.
Sektörün yeniden yapılanması, 2008 küresel krizinin ilk fazlarından sektörün etkilenmemesine yol açtı.
Ne var ki bu durum uzun sürmedi. 2014 sonrası kapitalizmin organik/yapısal krizinin yeni bir faza geçmesi bir eşik işlevi gördü.
Küresel kriz etkisini periferide şiddetle hissettirmeye başladı. Türkiye çevre ülkeleri içinde en kırılgan ekonomi olarak öne çıktı.
Özellikle 2016 yılı sonu ve 2017'nin Ocak ve Şubat ayında Türkiye ekonomisi hızlı ve sert bir biçimde kriz süreci içine girdi.

Sarsılma

Kriz; borç krizi şeklinde biçimleniyor.
Bankacılık krizini tetiklemesi de yüksek bir olasılık. Daha şimdiden bankacılık sektörünün "büyülü" görüntüsünü hızla çözülmeye başladı.
Ekonomik ve siyasi krizin içiçe geçtiği bir tarzda gelişen krizin, bankacılık sektöründe sarsıcı sonuçlar yaratması kaçılmaz gözüküyor.
Bankaların verdiği ödenemeyen tüketici ve kredi kartları borçları 18 milyar TL'ye yükseldi. Şirketlerin takipteki borçları ise 39 milyar TL'ye çıktı. Son olarak S&P'nin 3 bankanın görünümü negatife düşürmesi yaşanan sürecin ilk dışavurumu olarak değerlendirilebilir.
Daha önce Fitch 8 bankanın görünümünü negatife çevirmişti. Türkiye hızla multi karakterde gelişen bir krizin içine giriyor.

Dövizde çalkantı sürecek

Doların kısa zamanda 4000 liraya geçmesi, 4500 rakamlarına ulaşması yüksek bir olasılıktır. Artık her siyasi gerilim ve içine girilen r eferandum süreci ve küresel finansal salınımlar dövizde sert yükselişlere yol açacaktır.

Aktüel olarak döviz kurunda göreceli bir durağanlaşma yaşansa da kurda dalgalanma sürecek.
FED son toplantısında faiz artırma kararını erteledi.
Yine de yakın süreçte FED'in faiz artırımına gitmesi yüksek bir olasılık. FED'in faiz artırımı küresel düzeyde doların değerinin yükselmesine yol açacak.

Döviz kuru

Küresel likidite yaşanan daralma döviz fiyatlarını tetikleyen temel faktörlerden biri olarak öne çıkıyor.
Çevre ülkelerin 2014 yılından sonra küresel krizin merkezine dönüşmesiyle Türkiye'de döviz kuru hareketlenmeye başladı. Türkiye bu süreçte en kırılgan ülke olarak öne çıktı.
Türkiye'de siyasi ve jeopolitik risklerin artması, yaşanan siyasi kriz ve devlet krizi ve içine girilen kaotik süreç döviz piyasalarını etkiliyor.

tŞok zirveleri

Küresel döviz piyasalarında bir gün içinde gerçekleşen işlem hacmi 4 buçuk trilyon dolar. Bu olguların küresel düzeyde finansal dalgalanmalarla birleşmesi kurun oynaklığını beraberinde getiriyor. Hatta şiddetli döviz şoklarının yaşanacağını bir konjonktürün önünü açıyor.

Dalgalanmalar artıyor

Döviz de dalgalanmaların artacağı bir sürecin içine girdik.
Doların kısa zamanda 4000 liraya geçmesi, 4500 rakamlarına ulaşması yüksek bir olasılıktır. Artık her siyasi gerilim ve içine girilen referandum süreci ve küresel finansal salınımlar dövizde sert yükselişlere yol açacaktır.
2017 Nisan ayı ve referandum sonuçları döviz şoklarından döviz krizine geçişle sonuçlanabilir.

ORTADOĞU

HAMİDE YİĞİT

BOP'un Suriye'de iflası: ABD patronluğu Rusya'ya kaptırıyor

'Patron' ABD'den 'Nemalanan' ABD'ye

vsSürece fiili müdahale meşruiyetini uluslar arası hukukta kazanan Rusya, kaybeden ise Amerika oldu. Amerika için geriye sadece ve sadece Kürtlerin Suriye'deki pozisyonundan "nemalanma" seçeneği kaldı.

ABD altı yıldır Suriye'ye yönelik saldırganlığın sözcülüğünü yürüttüğü bir dizi toplantıda esas patron iken, Astana'da devre dışı bırakıldı ve patronluğu Rusya'ya kaptırdı. "Suriye'nin Dostları" ya da "Suriye Çekirdek Grubu" gibi isimlerle ABD öncülüğünde yürütülen görüşmelerin hiçbirisi Suriye halklarının yararını gözetmemekte, sadece ABD ve Batılı müttefiklerinin BOP gayelerine hizmet etmekteydi, ama hepsinde başarısız olundu. ABD'nin bu süreçteki başarısızlığının en büyük nedeni, Suriye'de hiçbir zaman taban edinemeyeceği belli olan "Suriye Ulusal Konseyi" gibi çakma bir oluşumun temsiliyeti üzerinden stratejiler geliştirmesiydi. Hatırlanacağı üzere bu "dostlar" grubu, 2012'den bu yana onlarca kez toplandı (Tunus, İstanbul, Roma, Marakeş, Viyana, Paris, Cenevre'de bir dizi toplantı yapıldı), ama buradan ABD açısından çıkan tek "parlak" sonuç, SUK'un (daha sonra Suriye Devrimci Güçler Koalisyonu-SDGK oldu) "Suriye'nin tek meşru temsilcisi olarak tanınması" çıktı ki, bunun sahada hiçbir karşılığı yoktu ve olmadı da. ABD, Libya sürecinden taklit edilerek oluşturulan sanal bir "Suriye Ulusal Konseyi" kartına oynarken, Rusya sahadaki somut duruma müdahale etti. ABD'nin en çok istediği ve bir türlü BM'den yolunu açamadığı fiili müdahaleyi esas olarak Rusya gerçekleştirdi. Hem de bunu Suriye'nin resmi çağrısıyla yaptı. Bu yüzden sürece fiili müdahale meşruiyetini uluslar arası hukukta kazanan Rusya, kaybeden ise Amerika oldu. Amerika için geriye sadece ve sadece Kürtlerin Suriye'deki pozisyonundan "nemalanma" seçeneği kaldı.

Kürtlerin pozisyonu

Kürt siyasetinin Suriye'deki pozisyonuna ilişkin bir anımsatmayla başlamak gerekirse, Haziran 2012'de Suriye hükümetiyle PYD liderliği arasındaki anlaşma gereği ordu, Suriye'nin kuzeyinden silahlarını bırakarak çekildi. Silahlandırılan halkın yerel savunma birlikleri oluşturma öyküsü buralara dayanıyor. O süreçten bu yana PYD önderliğindeki Kürt siyasetinin pozisyonunu belirleyen genel tutum şudur: "Saldırıya karşı öz savunma ve çatışan tarafların ne karşısında ne de yanında tutum alma". Esasında Kürtlerin pozisyonlarını güçlendiren bu tutum bütün Rojava hattına hakim değildir. Özellikle Haseke ve Kamışlı'da durum her zaman farklılık gösterdi. Çünkü orada Barzani etkisi daha fazla ve bu yüzden Suriye ordusu kuzeyden çekilirken, Kamışlı hariç tutuldu. Dikkat edilirse Kürtlerin Suriye ordusuyla cephe savaşına çekilmesine yönelik periyodik provokasyonların merkezi her zaman Haseke ve Kamışlı olmuştur.

ABD'nin Kürt "ilgisi"

Ancak işbirlikçi provokasyonlara rağmen, hatta AKP'nin PYD liderliğini Ankara'da ağırlayıp, "çözüm sürecinin hatırına" Kürtlerin cihatçı saflarda Suriye ordusuna karşı savaşmaları konusundaki zorlamaları da buna dahil, Kürtlerin pozisyonunda çok ciddi değişiklikler olmadı. Ta ki ABD'nin "IŞİD'le hizaya sokma" projesi devreye girene kadar. IŞİD Rakka'dan Musul'a yollanmışken, "neden Musul'dan kalkıp tekrar Suriye'ye yöneldi ve Kobani'ye saldırdı?" sorusunun yanıtı bu projede gizlidir. Sonuç itibarıyla IŞİD'in saldırtıldığı Kobani'de uzun süre Kürtlerin teslim olup olmayacaklarını oturup izleyenler vardı. "Kobani düştü düşecek" diyerek bekleyip izleyenler arasında ABD, Türkiye ve Barzani de vardı. Oldukça kritik bir eşikten sonra ABD'nin Kürtlere silah yardımı yaparak, Türkiye'nin birkaç ÖSO'cuyu sınırdan Kobani'ye sokarak, Barzani'nin de epey zaman alan bir "resmi geçitten sonra" peşmergeleri Kobani'ye göndererek sürece dahil olduklarını gördük. Uzun sözün kısası: ABD Kürtleri hem sınadı, hem de kendisine muhtaç hale getirdi ve herkesin bildiği bir "Kürt müttefikliği" ile bu şekilde Suriye sahasına indi.

ABD'nin Kürtlerle 'müttefikliği'

Şu anda Suriye sahasında kendini Kürtlere taşıttırmaya çalışan bir ABD var ve bu yüzden ayakları yere basmayan bir pozisyondadır. Bunun da Suriye sürecinde bir pozisyon edinmeye yeterli olmayacağı açık.

ABD'nin Rojava'daki "Kürtlerle müttefiklik" ısrarı, Kürtleri "çok" sevdiğinden değil, Suriye'de bir pozisyon edinmenin Kürtlerin konumuyla mümkün olduğunu gördüğündendir. Ancak bu da ABD açısından handikapları olan bir seçenektir. Çünkü BOP oyununda en büyük rolü üstlenen Türkiye gibi bir müttefikin kronik Kürt karşıtlığı söz konusundur. Bu yüzden ABD'nin her zamanki "sopayı ortadan tutma" siyasetinin, Kürt müttefikliği ile Türkiye müttefikliğini dengede tutmada başarılı olacağı garantili değildi.
Nitekim bu "denge" siyasetinin sadece "tekil" ama ABD açısından önemli kazanımlar sağladığı görüldü. ABD için en büyük kazanım, Suriye topraklarında askeri üsler açmasıdır, ama bunda bile sahada meşruiyeti olmayan, sadece ve sadece yüzeysel bir başarı söz konusudur. Çünkü şu anda Suriye sahasında kendini Kürtlere taşıttırmaya çalışan bir ABD var ve bu yüzden ayakları yere basmayan bir pozisyondadır. Bunun da Suriye sürecinde bir pozisyon edinmeye yeterli olmayacağı açık.

Tutmayan hesaplar

Öte yandan örneğin ABD'nin, bir çok cihatçı grubu da barındıran Demokratik Suriye Güçleri (DSG) üzerinden sözde İŞİD'e karşı savaşı var; Menbiç alındı, şimdi Suriye (ve doğal olarak Rusya) ile yarışarak "Rakka'yı IŞİD'ten kurtarma" operasyonuna öncülük ediyor.

Halep, tüm dengeleri değiştirdi.

Astana

Ama Halep'in kurtarılması bütün dengeleri değiştirdi ve başta İdlib olmak üzere, Rakka'dan Deyrizor'a kadar Suriye ordusunun ve müttefiklerinin cihatçı terörü temizleme kabiliyeti ve kararlılığı ortaya çıktı. Aslında Halep zaferinden sonra Suriye ordusunu Tedmur (Palmyra) cephesinde meşgul etmek için IŞİD'in yeniden saldırtıldığı, ardından Deyrizor'da da IŞİD saldırılarının hareketlendirildiği açık. Ama buna rağmen Suriye ordusu doğu Halep'ten sonra şu anda IŞİD'le savaşarak el Bab'a dayanmış durumdadır ve Rakka'nın IŞİD'ten temizlenmesinin birincil hedefi olduğu açıktır. Bu durum da, ABD'nin Kürtlerin kazanımları üzerinden Suriye'de bir pozisyon edinmesini giderek güçleştiriyor. İşte sahadaki askeri durum böyleyken Astana'da ateşkes görüşmeleri gerçekleşti.

PYD neden Astana'ya davet edilmedi?

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Astana süreci PYD'yi kapsayan bir süreç değildir. Çünkü Astana, ateşkesin tesis edilmesi üzerine kurgulanmıştır ve bu süreç için ilan edilen hedef; "cihatçı terörü" bitirmektir.

Astana sürecine Suriye sahasındaki 14 silahlı grup adına Türkiye'nin garantörlüğüyle gidildi. Rusya da Suriye hükümeti ve müttefikleri adına garantör oldu. Dikkat edilirse, Astana'da 13 Aralık 2016'da Türkiye ve Rusya garantörlüğünde sağlanan ateşkes mutabakatı esas alınarak, "çatışmasızlık sürecinin" bir anlaşmayla garanti altına alınması hedeflenmişti.
Bu arada "Astana'ya davet edilenler arasında neden PYD yok" gibi sorular bir çok kesim tarafından gündeme taşındı. Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Astana süreci PYD'yi kapsayan bir süreç değildir. Çünkü Astana, ateşkesin tesis edilmesi üzerine kurgulanmıştır ve bu süreç için ilan edilen hedef; "cihatçı terörü" bitirmektir. PYD'ye silah bıraktırma ya da ateşkese dahil etme gibi bir durum söz konusu olmadığı gibi, asıl olarak Astana'ya PYD çağrılsaydı, "cihatçı terör" kategorisine sokulmuş olurdu ki, bu da başka düzlemde yeni bir krize kapı aralamış olurdu. Ancak Astana sonrası Rusya öncülüğünde çözüme ilişkin ilk siyasi müzakere adımı 28 Ocak'ta atıldı ve Moskova'da gerçekleşen bu toplantıya PYD de davetliydi.

Anayasa ve Kürtler

Bilindiği üzere Astana'daki toplantıya Rusya'nın sürpriz "Suriye Anayasası taslağı" damgasını vurdu. İçerikten öte, biçimsel olarak, Rusya'nın Suriye halkları adına bir anayasa hazırlama eyleminin kendisi çokça eleştirildi. ABD'nin işgal ettiği Irak'a kendi hazırladığı bir Anayasayı dayatması hatırlatıldı ve "aynı hata bu kez Rusya eliyle tekrar ediyor" denildi. Ancak Rusya'nın bu anayasa çıkışının tamamen taktiksel olduğu söylenebilir. Bu hamle, Kürt karşıtı politikaları iyi bilinen Türkiye'ye (ya da AKP adına Türkiye kamuoyuna) bir mesaj vermek içindir. Rusya'nın, siyasi çözüm sürecinde Türkiye'nin "kırmızı çizgilerini" yumuşatması gerektiğine yönelik bir mesajı amaçladığı düşünülüyor. Zira Türkiye'nin kırmızı çizgisi PYD ile ilgilidir ve Astana'da bu çizgileri aştıracak adımların atılacağı bilinmiyor değildi. Yani Türkiye açısından da bu beklenen bir şeydi. O yüzden Türkiye, Barzani'ye yakınlığıyla bilinen Suriye Kürt Ulusal Konseyi'ni (ENKS) Astana'ya davet etti. Burada, "Kürtlerin pozisyonu konuşulacaksa, bunun PYD üzerinden değil, 'kardeş Barzani' liderliği üzerinden masaya yatırılmasına rıza gösterilebilir" taktiklerini sezmek mümkündür. Nitekim Astana'dan dört gün sonra PYD'nin de temsil edildiği 28 Ocak Moskova buluşmasında, demokratik özerklik de dahil, Suriye için yeni bir anayasa ve siyasi çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Rusya'nın "diplomatik" hamleleri

Rusya öncülüğündeki bu hızlı atakların ABD'ye bir diplomasi yenilgisi daha yaşattığını belirtmek gerekir. Çünkü ABD, IŞİD gibi bir vahşi projeden sonra Suriye'deki savaşa aleni müdahale etmek amacıyla "ılımlı muhalif" projesini öne sürmüştü. Fakat ABD'nin üzerine yatırım yaptığı "ılımlı muhalifleri" Suriye yönetimiyle ilk kez bir araya getiren Rusya oldu.
Suriye'deki savaşı lehine dönüştürmenin bir fırsatı olan "ılımlılar" tezini Astana'da Rusya'ya kaptıran ABD için geriye sadece Kürt muhalefeti üzerinden edinilmeye çalışılan pozisyon kaldı. Ne var ki bu konuda da Rusya'dan yeni bir diplomatik hamle geldi ve PYD'nin yeni Anayasa ile ilgili önerilerinin alındığı Moskova toplantısı gerçekleşti. Böylece ABD'nin Kürt kartının da etkisizleşmeye başladığını söylemek mümkündür.
Burada şunun altını çizelim ki, Rusya'nın PYD'yi dahil ederek yürüttüğü bu yeni anayasa görüşmeleri, "Suriye hükümetine rağmen" atılmış adımlar değildir. Şam'ın bilgisi ve onayıyla olmuştur. Çünkü Suriye hükümeti açısından Kürtler Suriye'nin asli unsurlarıdır ve Suriye'nin geleceğini belirlemede hem PYD liderliğinin hem de Suriye hükümetinin sürekli verdikleri "Suriye Suriyelilerindir" mesajının ilkesel olarak esas kılınmasından vazgeçilmiş değildir.

DÜNYA

ALP KAYSERİLİOĞLU

Trump'ın seçimi ABD-AB arasındaki emperyalist çelişkileri derinleştiriyor.

AB Trump şokunu fırsat olarak görüyor

Trump tarafından ilan edilen özgür ticaret anlaşmalarına karşı hamlelerin hepsinin özünde, emperyalist rekabette ABD'nin konumunu herkese karşı ve o arada eski müttefikler nezdinde de saldırganlaşan bir biçimde koruma isteği yatıyor.

Trump'ın ABD'nin yeni başkanı olarak seçilmesinden sonra, AB'nin lider ülkelerinin yönetecilerinden tepkiler gelmeye başladı. Ama, siz sakın ola ki bu kişilerin yüksek ahlaki ve hümanist söylemlerine hiç aldırmayın: Yok efendim Trump Müslüman ve göçmen karşıtıymış, bu da insan haklarıyla bağdaşlaşmazmış! Açık konuşalım, yalan söyleyerek dolap çevirmek istiyorlar.
AB'nin etrafını maddi ve hukuki sınırlarla çevirerek kendisini göçmenler için resmen bir kaleye dönüştürmesi yüzünden, sadece 2016 yılında 5.000 göçmen Akdeniz'in dalgalarında boğularak öldü. Bütün Avrupa'da sınırlar kapatılıyor, her yerde aşırı ırkçı ve yabancı düşmanı ve özellikle Müslüman düşmanı partiler üstelik burjuvazinin kabülüyle iktidara doğru yürüyorlar.
İnsan hakları üzerinden yapılan laf yarışına gelince; bu hoş sözler, artık oldukça alışık olduğumuz gibi, emperyalist güçlerin kendi insanlık dışı çıkarları için halklarından rıza üretebilme-onay alabilme amacıyla kullandıkları bir araç olmaktan öte bir ağırlık taşımıyorlar.
Trump'ın ABD başkanı seçilmesinin AB'ye yansımalarını, yüzeydeki çeşitli ideolojik-siyasi gürültüleri bir kenara koyarak üç başlık altında tanımlayabiliriz: a) Emperyalist rekabetin sertleşmesi, b) askerileşme ajandasını pompalamak için fırsat ve c) AB'nin iç çelişkilerini açan bir etkin faktör olarak.

ABD'nin sanayisizleşme süreci

Bilindiği gibi, ABD bir kaç on yıldır özel bir sanayisizleşme sürecinin içinde bulunuyor. ABD odaklı tekelci sermaye grupları, ya yüksek teknolojiye geçiyor ya da üretimlerini ülke dışına taşıyorlar. Sonuç olarak, ABD'nin sanayi altyapısının büyük bir bölümü çürüyüp gidiyor ve üretim ve tüketim gittikçe daha fazla ithalata bağlanıyor. Dolayısıyla, ABD'nin hemen bütün Dünya'ya karşı cari işlem açığı oluştu, sürekli de büyüyor. Trump ise, bu sanayisizleşmeyi az kalsın "vatan hainliği" ilan edecek noktaya gelip, ABD'yi derhal ve yeniden sanayileştireceğini, Dünya'nın geri kalanının ABD'nin sırtından zengin olmasını sonlandıracağını duyurmuştu.
Aslında, ABD'nin cari işlem açığını etkin kılan ithalatın büyük bir kısmı, ürünlerini yurt dışında üretip de ABD'ye ithalat yapan Amerikan şirketleri tarafından yapılıyor. Ancak, işin içinde başkaları da var: Mesela, Alman sermayesi.

Alman emperyalizminin iktisadi yükselişi

Bilindiği gibi, Almanya özellikle son 20-30 sene içinde yüksek teknoloji ve özellikle üretim araçları üretiminde uzmanlaştı ve hemen hemen bütün dünyaya karşı cari işlem fazlasına sahip oldu. İktisadi yükselişinin itmesiyle, Almanya dünya arenasında gittikçe daha önemli bir oyuncu olsa da, askeri kapasitelerinin yetersizliği küresel güç dengelerinde nitel bir sıçrama yapmasını engelliyor.
İşte, Almanya'nın söz konusu yükselen nispi ve mutlak nicelikte cari işlem fazlasının en fazla olduğu ülkelerden birisi de ABD.

Trump'ın ithalat vergisi planı

2010 ile 2015 arasında Almanya'dan ABD'ye yapılan ihracat, Almanya'nın toplam ihracatının %9,5'ine yükseldi. ABD, Almanya'nın ihracatında en üst sırada bulunuyor. Sadece 2010-15 arasında, bu ihracat yüzünden oluşan cari işlem fazlasıyla, ABD'den Almanya'ya 225 milyar $ aktı.
Trump ise, Meksika'ya %40 civarı, diğer ülkelere de henüz net olmayan bir seviyede ithalat vergisini arttırma planıyla, aynı zamanda Almanya'yı da hedef almış oluyor. Elbette özgür ticaretten en çok yararlanan ülkelerden birisi ABD olmakla beraber, Sovyetler Birliğinin sona ermesinden ve Irak işgalinden beri ABD artık mutlak emperyalist hegemon güç olarak konumlanamıyor ve Dünya çok kutuplulaşmaya doğru evriliyor.
Trump tarafından ilan edilen özgür ticaret anlaşmalarına karşı hamlelerin hepsinin özünde, emperyalist rekabette ABD'nin konumunu herkese karşı ve o arada eski müttefikler nezdinde de saldırganlaşan bir biçimde koruma isteği yatıyor.

Derinleşen ABD-AB çelişkisi

Jeopolitik bakış açısından, Trump'ın seçiminin, AB'nin lider güçleri tarafından daha çok fırsat olarak algılandığını söyleyebiliriz.

Trump ve danışmanları tarafından bu bağlamda özellikle AB hedef gösteriliyor.
Trump'ın kendisi açık seçik olarak AB'yi Almanya'nın bir aracı olarak tanımlarken, iktisat baş danışmanı Peter Navarro, Avro'nun "aşırı bir şekilde değersizleştirildiğini" vurguluyor ve böylesine AB'yi kendi ihracatlarını yükseltmek için kur manipülasyonu yapmakla suçluyordu. Trump'ın seçimine AB'den gelen ilk ve henüz temkinli tepkilerde bile alt metni net okuyabiliyorduk. AB'nin içindeki lider emperyalist güçlerin önemli siyasi kişiliklerinin hepsi, Trump'ın seçimini hem bir tehdit hem de AB'nin bağımsız bir güç odağına dönüşmesinin hızlanması için fırsat görüyordu.

Alman elitler tepkili

Bir yandan Trump'ın özgür ticaret karşıtı söylemlerine tepki geldi. Bu tepkiler, ABD'nin olası ithalat vergileri özellikle Alman sermayesini çok sert vuracağı için doğal olarak Almanya'dan geliyordu.
Elbette Avrupalı emperyalistlerin oturup bekleyecek zamanları yok: AB Parlamentosu Dışişleri Komitesi Başkanı Elmar Brok, AB'nin GSYİH'in ABD'ninkinden daha büyük olduğunu vurgulayıp daha yüksek bir öz güven için tavır alırken, Avrupalı Hristiyan Demokratların AB Parlamentosundaki fraksiyon başkanı Manfred Weber de, ABD ile olası bir ticaret savaşında Avrupa'nın Meksika, Kanada ve Japonya gibi başka ülkelere yönelmesi gerektiğini vurguladı.

"Biz bir süper gücüz"

Almanya liderliğindeki AB'nin elitleri, sadece iktisat bakış açısından tepki verip alternatif arayışına girmediler. Genel olarak Trump'ın ABD'nin AB ile ittifak yaklaşımını gittikçe terk ederek dolaysızca kendi çıkarlarına odaklanmasını ve özellikle Rusya'ya yanaşmasını, jeopolitik bakış açısından kendi çıkarları için tehlike olarak tanımladı ve ona göre yine telaş-saldırı temelinde tepki verdi.
Mesela Elmar Brok (AB Parlamentosu Dışişleri Komitesi Başkanı) uyardı: Eğer şimdi beraber durmazsak, gözlerimizin önünde ABD ile Rusya arasında yeni bir dünya düzeni oluşur.
Ve, ekledi: Korku birleştirebilen bir güç olabilir. Nasıl zamanında Stalin Avrupa'yı birleşmeye zorlayan ilk kişi olmuşsa, Trump ikincisi olabilirmiş.

Trump ve kliği AB'yi hedef gösterirken AB kontr-ataka hazırlanıyor

Askeri ajandanın hızlandırılması

Jeopolitik bakış açısından, Trump'ın seçiminin, AB'nin lider güçleri tarafından daha çok fırsat olarak algılandığını söyleyebiliriz. 2016'da Almanya ve Fransa etrafında konumlanan AB'nin lider emperyalist ülkeleri, Brexit'i fırsat bilerek askerileşme ve daha derin bir şekilde birleşme ajandasını lanse etmişlerdi. Lider, Alman emperyalizmiydi.
Trump'ın seçilmesiyle, zaten oluşmuş olan bu yöndeki eğilimler daha da belirginleşmeye başladı. 15 Kasım'da AB Savunma Bakanları birleşik bir Genel Kurmayı kurmak için ilk adımları atarken, AB Parlamentosu 22 Kasım'da birleşik askeri araştırma bütçe oluşturma konusunda ilk adımlar attı. Ek olarak Almanya ve Fransa, içeriye ve dışarıya doğru birliktelik göstermek için bütün önemli siyaset konuları için iki uluslu timler oluşturdu.

Jeopolitika konusunda AB'nin iç çelişkileri derinleşiyor

ABD'nin ve Dünyanın Trump düzenini ne kadar kaldırabileceği nasıl henüz belirsizse, AB'nin Trump momentinin ABD-AB ilişkilerinde ve kendi içinde derinleştirdiği gerginliği ne kadar taşıyabileceği de o kadar belirsiz.

AB'nin içinde örgütlenen Avrupa'nın lider emperyalist güçleri Trump'ın seçimini iktisadi ve jeopolitik bir tehdit ve aynı anda takip ettikleri "stratejik otonomi" ajandaları konusunda bir fırsat olarak görürken, AB'nin içindeki çatlaklar da derinleşiyor.
En ön planda Birleşik Kraliyet olmakla birlikte, AB'ye birleşik kuru Avro ve birleşik pazar için, yani daha çok dolaysız sermaye birikimi için katılan ülkeler, AB'nin daha derin bir yapıda siyasi ve askeri anlamda birleşmesine karşılar. Yani, AB'nin içindeki Avrupalı lider emperyalist güçlerin jeopolitik/emperyalist ajandalarını desteklemiyorlar.

İngiltere ve Doğu Avrupa

Birleşik Kraliyet dışında, tarihsel nedenler dolayısıyla Alman emperyalizmine karşı kendilerini korumak için AB'ye katılan ve bu nedenle ve aynı zamanda ek olarak Rusya'ya karşı politikalarında sırtlarını Dünya'nın en güçlü askeri güce dayamak istedikleri için NATO'ya ve ABD'ye aşırı önem veren Doğu Avrupa ülkeleri, AB'nin daha derin bir entegrasyona doğru yönelmesine karşı muhalif konumlarını koruyorlar.
Örneklendirelim: Çekya Dışişleri Bakanı Zaorálek, Trump'ın NATO ile ilişkisinde "realizme" inandığını dillendirirken, Polonya Dışişleri Bakanı Waszczykowski de, AB nezdinde askeri kooperasyonun tabii ki derinleştirilebilineceğini, ama bunun asla NATO veya ABD ile rekabet halinde yapılmamasını vurguluyordu.
Macar Dışişleri Bakanı Szijjarto ise, daha açık konuştu ve bazı AB ülkelerinin "histerik açıklamalarını" eleştirdi.
O arada, Birleşik Kraliyet hiç beklemedi ve Trump tarafından karşılanan ilk yabancı devlet lideri İngiliz başbakanı Theresa May oldu. 27 Ocak tarihinde Beyaz Saray'da olan buluşmada, Trump Brexit'i olumlu karşıladı, ikisi beraber Birleşik Krallıyet ve ABD'nin özel ilişkisini vurguladı ve ticaret anlaşmaları konusunda ilk adımları attı.

AB için belirsizlikler dönemi başladı

Genel bir bakış açısından durumu özetlemek gerekirse, Dünyadaki güç dengelerinin değişmesi ve Dünya İktisadi Krizi ile oluşup sürekli daha da sertleşen gerginlik, kriz ve çekişme ortamı, AB'ye yansımaya devam ediyor. ABD-AB arası ilişkilerin güncel durumu ve AB'nin iç gerginlikleri de, saldırganlaşma ve dağılma eğilimlerinin güçlenmesi biçimde sonuçlar üretiyor ve AB'yi bir birinden zıt yönlere doğru çekiyor.
ABD'nin ve Dünyanın Trump düzenini ne kadar kaldırabileceği nasıl henüz belirsizse, AB'nin Trump momentinin ABD-AB ilişkilerinde ve kendi içinde derinleştirdiği gerginliği ne kadar taşıyabileceği de o kadar belirsiz. Bu yıkıcı sürecin devamlılığı ise her halükarda Avrupa halkların aleyhinde gelişeceği aşikar. A
yni süreç elbette devrimci fırsatları da bağrında taşıyor. AB'nin Güney ülkeleri devrimci isyankarlık konusunda ilk adımları attı. Bunu daha sonuç verici bir devamlılığa büründürmek Avrupalı solun görevi.

Wild Plakken

Aykırı bir grafik tasarım kolektifi

Yoğun olarak sol gruplar, partiler ve sendikalarla çalışan kolektif; ırkçılık, çevre, kadın hakları, eşcinsel hakları, kürtaj gibi konular üzerine çalışmalar yaptı. İlerleyen dönemlerinde galeriler, operalar, tiyatro oyunları için afişler/posterler de hazırlayan Wild Plakken, yaptıkları "müşteri tercihi" için, tasarımcının yarattığı ürünün içeriğiyle ilişki kurabilmesi gereğini öne sürmekteydi.

Özgür UMUT

Wild Plakken, 1977'de Amsterdam'da Gerrit Rietval Akademisi öğrecileri Lies Ros, Rob Schröder ve Frank Beekers tarafından kurulmuş bir grafik tasarım kolektifi. "Wild Plakken"in Flemenkçe'den doğrudan çevirisi için "çılgın yapıştırma"(wild pasting) tercih edilebilir; aynı zamanda "izinsiz afişleme"(unauthorized bill-posting) gibi çevirileri de var. İsmindeki "yapıştırma" veya "afişleme", kolektifin erken dönemlerinde Amsterdam şehir merkezinde yaptığı illegal afişlemelere bir gönderme. Wild Plakken, öğrencilik dönemlerindeki(1972-1977) bu devrimci çıkıştan sonra da, politik ve sosyal hareketlerle çalışmayı "tercih ederek" grafik tasarımı bir politik aktivizm aracı olarak kullanmaya devam etti.[1]
Kolektif, müşterilerini siyasi duruşlarına göre değerlendirerek onlarla çalışmayı veya çalışmamayı 'tercih ediyordu'.

İçeriğin gücü

Erken dönemlerinde yoğun olarak sol gruplar, partiler ve sendikalarla çalışan kolektif; ırkçılık, çevre, kadın hakları, eşcinsel hakları, kürtaj gibi konular üzerine çalışmalar yaptı. İlerleyen dönemlerinde galeriler, operalar, tiyatro oyunları için afişler/posterler de hazırlayan Wild Plakken, yaptıkları "müşteri tercihi" için, tasarımcının yarattığı ürünün içeriğiyle ilişki kurabilmesi gereğini öne sürmekteydi.
Tasarım sürecine, müşterisine ve içeriğe kendisini tamamen adamayan bir tasarımcının anaakım eğilimleri yansıtan yüzeysel bir konuma oturacağı kanısındaydılar.[2] Hollanda grafik tasarım geleneğinin temsilcileri olarak adlandırılabilecek, kolektif üyelerinin de dahil olduğu, sanatçılar hala "sanatsal otonomi" mottolarına sıkı biçimde bağlı kalmaktalar. İşin onlara 'verilmesi' yerine işi 'kabul' etmeyi yeğliyorlar-ince fakat önemli bir ayrıntı.[3]

Gelenek ve deney

"Hollanda grafik tasarımı sürekli karşıtları birleştirmek niyetinde olmuştur: gelenek ve deney, tipografya ve görsel, kurumlar ve birey, kurallar ve anarşi, ve en nihayetinde sanat ve pratik, işlev ve dışavurum." Wild Plakken'in tipografya-görsel ilişkisi konusunda Hollanda geleneği aksine bir yol izlediğini söylemek yanlış olmayacaktır; çünkü Wild Plakken bahsedilen "Hollanda geleneği"nin aksine görseli 'yazının tamamlayıcı öğesi' olarak kullanmamıştır ve görselin hükmü, kolektifin ömrü boyunca devam etmiştir.
Yirminci yüzyılın avangart kolaj çalışmalarından etkilenen Wild Plakken bünyesindeki sanatçılar, genellikle görseller üzerine çalışmayı yeğlediler. Fotoğraf parçalarını farklı formlarda birleştirerek kompozisyonlar oluşturan sanatçıların kullandıkları fotoğrafların birçoğu kendilerine aitti, böylece karanlık odada uyguladıkları kesme, biçme ve bir araya getirme işlemlerini yapabiliyorlardı.
Wild Plakken için görseller kelimelere eşdeğer olmakla birlikte "okunabilecek" bir hikaye yazmak için uygun araçlardı. "Yoruma kapalı" çalışmaların yerini zamanla daha yoruma açık, seyircinin hayalgücüne yer veren çalışmalar aldı. Burada Frank Beekers'in kolektiften ayrılışının(1988) ve kolektifin 1988'den itibaren geçici üyeler almasının büyük etkisi var. Caroline Boone, Hanne Lijesen ve özellikle tipograf Max Kisman'ın kolektife girişinin çalışmaların niteliğini değiştirdiği söylenebilir, fakat görselin ön planda yer alması sürmüştür. Görselleri kullanım biçimlerinin, uyguladıkları kolaj tekniklerinin geçmişi 1920'lere kadar götürülebilir ve fotoğrafları kullanım doğrultusunda Wild Plakken'in bunlardan pek bireysel bir ifade biçimi geliştirdiği söylenebilir.[4] Kolektif 1994'ten sonra dağılmaya başladı. Son ortak eserleri 1996 tarihli. Schröder sinemaya yönelirken Ros, Hollanda geleneğinin yeni nesil grafik tasarımcılarını yetiştirmeye eğildi.

Kadınlar Apartheid'a karşı

Kolektif, "Kadınlar Apartheid'a Karşı" posterini Hollanda Apartheid Karşıtı Hareket için tasarlamıştı. Posterde hakim olan 'biner' hava, apartheid'ın ikili doğasını yansıtıyor. Posteri ortadan ikiye ayıran çizginin üstüne yazılan "kadınlar apartheid'a karşı", ayrımların üstüne çizilmiş bir 'birlik' çağrısı niteliğinde. "Özgürlük hareketleri ANC ve SWAPO'daki kadınların mücadelesini destekleyin" yazısı ise yüzleri iki renge ayrılmış kadın fotoğraflarının anlatmaya çalıştığından çok daha açık ve doğrudan. Bu eser, halen MoMA'da (Museum of Modern Art) sergilenmekte. Kolektifin çalışmalarının tamamı 2006'da NAGO'ya (Hollanda Ulusal Grafik Tasarım Arşivi) aktarıldı.

1-(The Museum of Modern Art, MoMA Highlights since 1980, New York: The Museum of Modern Art, 2007, s.55)
2-(http://www.historygraphicdesign.com/the-age-of-information/national-visions-within-a-global-dialogue/234-wild-plakken)
3/4-(https://www.typotheque.com/articles/official_anarchy_dutch_graphic_design)
5-(http://www.wimcrouwelinstituut.nl/nago/archief.php?id=19)

Schmürleşmek

Toplumun muhalif dinamiklerinin Schmürzleştirilmeye çalıştığı bir dönemden geçiyoruz. Tiyatro metinlerinin repliği olmayan ender başkahramanlarından Schmürz; oyun boyunca yok sayılıyor, dövülüyor, kanıyor fakat hiç konuşmuyor.

İnanç SU

Boris Vian'ın 1957 yılında tamamladığı eseri, altmış yıl sonra bu coğrafya insanlarının yaşayarak sahnelediği bir metne dönüşüyor. Toplumun muhalif dinamiklerinin Schmürzleştirilmeye çalıştığı bir dönemden geçiyoruz. Tiyatro metinlerinin repliği olmayan ender başkahramanlarından Schmürz; oyun boyunca yok sayılıyor, dövülüyor, kanıyor fakat hiç konuşmuyor. Tiyatro oyunlarında sözsel varoluşu seçen Vian için bulunmaz bir başkahraman, ötekilerin sözsel varoluşunu sessizlikten daha iyi ne imgeleyebilirdi? Oyunda Schmürz'ün sessiz varoluşunu yok sayan Dupont ailesine rağmen, Boris Vian Schmürz'ü sahneden hiç indirmiyor. Dupont Ailesi'nin varoluşunun Schmürz sayesinde olabileceğini seyirciye söylemek istercesine, oyunun başından sonuna kadar Schmürz'ü sahnede görüyoruz. Oyunun Türkçe çevirisinde de "Schmürz" kelimesi, metinin orijinal dilinden bozulmadan çevrilmiş, zaten tam bir çeviri yapılmasının imkanı yok. Yazarın Fransızcadan bozduğu bir kelimenin Türkçedeki karşılığı "Boşluk hissiyatı" olabilir, fakat Schmürz Dupontların evinin tam ortasında duruyor. Bu coğrafya insanlarının yaşadığı hayatın giderek Schmürzleşmesi, tam da bu yüzden işte. Schmürz gibi yok sayılan, dövülen, kanatılan fakat yine de yaşamını var etmek için tüm acılarını, sessizliğinde saklayan insanlara dönüşmüyor muyuz?

Sessizliği yırtmak

Yazarın tüm bu varoluş sessizliğini yırttığı, Dupont ailesinin korkularının ve tüm değer yargılarını kaybetme sebebi olarak imgelendiği "Gürültü" ise oyunun Vian'sal diğer kahramanı. Dupont ailesinin Schmürz üzerinden dışa vurulan şiddeti, "Gürültü" karşısında bir kaçışa dönüşüyor. Gürültü duyuldukça merdivenden yukarı çıkan Dupont ailesi, her yukarı çıktığında eşyalarını aşağıda bırakmak zorunda kalıyor. Fakat yukarı çıktıklarındaki kayıpları ne olursa olsun, bu duruma hemen uyum sağlıyorlar. Metin boyunca ev eşyaları üzerinden imgelenen kayıplar, oyunun sonuna doğru aile fertlerini kaybetmeye kadar gidiyor. Bu kayıplar dahi Leon Dupont'un var olan duruma uyum sağlama çabasında herhangi bir değişikliğe gitmesine sebep olmuyor.
"Sessizlik" karşısındaki şiddet ve "Gürültü" karşısındaki pısırıklık bu coğrafyanın burjuvasını ne kadar da iyi yansıtıyor.
Oyun boyunca evin orta yerinde duran merdiven ise yazarın kullandığı en iyi metaforlardan birisi olarak karşımıza çıkıyor. Dupontların evin ortasındaki merdivenden yukarı kaçışı ve yukarı çıkar çıkmaz merdivenin aşağısını tahtalarla çivilemesi, bir merdiven üzerinden nelerin anlatabileceğini bizlere gösteriyor.

Topluma atılan tokat

Hizmetçinin hizmetini satmayı bıraktığı bölüm, yazarın oyun boyunca topluma attığı tokatların en şiddetlisini içeriyor:
"Şöyle oluyor, benim sattığım hizmet, tembellerden, miskinlerden, aylaklardan, işe yaramazlardan, yan gelip yatanlardan ve toplumdaki diğer lüzumsuzlardan müthiş bir talep görüyor ve o mahlukların soyu hiç de tükenecekmiş gibi görünmüyor."
Oyunun finalinde yalnız kalan Leon Dupont'un yeni yaşamına alışmaya çalışırken, pencerede ölü bulunması, oyunun finalinin seyirciye bırakıldığının açıkça göstergesi olsa da, yazarın oyun metninin son kısmında rejiye eklemek istercesine yazdığı, fakat vurgulamadığı "Gürültü sahneye hakim olur ve içeriye belki Schmürzler girer" söylevi, günümüze yansıtıldığında bize başka bir finali imgeletebilir.
Toplumun Schmürzleştirilmeye çalışıldığı bu dönemde, Boris Vian'ın metnine kendisinin "belki"yi içeren yorumunu getirmek en doğrusu olacak sanırım. Bu dönemin Schmürzleştirilmek istenilen toplumunun sessizliği yan yana gelebilirse, Dupontların kaçacağı bir gürültü çıkacağından kimsenin şüphesi olmasın.

GENÇLİK

Gençlik geleceğine sahip çıkmak için diktatörlük anayasasına "Hayır" diyor.

Gelecekten vazgeçmeyiz!

Baskıların ve yeni kararnamelerinde etkisiyle daha da içine kapanan kampüsler fiilen işlevsizleşmiş adeta "kapatılmış" durumda.

Hatice GÖZ

"Dünyayı bitimsiz bir kışlaya çeviren güçlülerin intihara varan egoizmine hayır derken, bize evrensel bir anlam katan, tüm o gardiyanlara rağmen bütün sınırlardan daha güçlü olan kardeşlik gücünü onaylayan insan dayanışmasına evet diyoruz."
Eduardo Galeano

Bir çatışma ya da savaş hali dışındaki anları normal karşılamadığımız; bir problem olmadığında bir terslik olduğunu düşündüğümüz ve tüm bu olumsuzlukları kendi rutin yaşamımıza yedirdiğimiz günler gelip geçiyor.
Suruç'tan başlayıp 10 Ekim'de rengini iyice belli eden yeni rejimin kanlı yolu, bu günlerde somut hedefler peşinde. O somut hedefin ne olduğu hepimiz için aşikar aslında: Başkanlık sistemi, yeni rejimin garantiye alınması ve Erdoğan'ın istediği iktidarı ele geçirmesi.
Aylardır devam eden OHAL ve KHK'lar süreci içerisinde; patlamalar, çatışmalar ve savaşın gölgesinde; gözaltılar, sansür ve medyanın susturulmasıyla işletilen korku politikası altında bir referanduma sürükleniyoruz.
Bu somut hedefin yediği en büyük darbenin tarihini ise 15 Temmuz darbesi olarak söyleyebiliriz. Ancak daha önce Gezi'de bir darbe yiyerek sendeleyen AKP, 25 Aralık operasyonları ile artık iyice şamar oğlanına dönse de dersini ve acısını çıkarmayı da bilmiştir.

"Başkanlığı verin geçmişi unutalım"

14 yıllık AKP iktidarının saymakla bitiremeyeceğimiz vukuatları bize çok çıplak bir gerçeği gösteriyor: Diktatörlük, adım adım faşizm, baskı ve giderek silikleşen özgürlük alanları.
İktidarın referandumda kritik kitle olarak saptadığı üç önemli kesim bize her şeyi söylüyor: Kadınlar, gençler ve kararsızlar. Belirlenen bu toplamın neden kritik olduğunu yani neden 'hayır' diyebileceklerini görmek ve buralardan gelecek 'hayır'ların anlamını kavramak için kıyım fotoğrafına daha detaylı bakmak gerek.
Barış için imza atan akademisyenlere baskı sürecinden son KHK'lara kadar akademinin ağzını bantlamaya, kampüslerin sesini kısmaya yönelen iktidarı görmek mümkün. Darbecileri temizleme bahanesi ile akademiyi özgür ortamından, tartışma ve eleştirme zemininden; durgun, eleştiriden uzak, bilimselliğe kapalı ve farklılıkları kesinlikle kabul etmeyen bir zemine taşımaya çalışıyorlar. Baskıların ve yeni kararnamelerinde etkisiyle daha da içine kapanan kampüsler fiilen işlevsizleşmiş adeta "kapatılmış" durumda.

Genç Kadınlar...

Kritik katmanın belki de en önemlisini oluşturan kadınların hayır deme potansiyellerini ise 5 milyon kadının sokaklara döküldüğü, genç kadınların öfkesiyle dolup taşan kadın yürüyüşlerinden görebiliriz.
14 yıllık AKP iktidarı boyunca giderek artan ve gittikçe sistematikleşen kadın cinayetleri, çığırından çıkan tecavüzler, şort giydiği ya da parkta yürüdüğü için tekme yiyen kadınlar, sokakların hiç olmadığı kadar güvensizleşmesi; bunların karşısında duracak bir yasa ya da yaptırımın getirilmemesi aksine indirimler ve koruyucu yasaların gelmesi kadınların neden hayır demesi gerektiğini gösteriyor. Kadınlar için artık yaşamak kadar kritik bir önem taşıyan hayır cevabı, Erdoğan'ın da duymaktan en çok korktuğu ses.

Gençlik Hayır diyor...

Turnikeler Evet'e kapalı!

Buralardan baktığımızda vereceğimiz cevabın iki şıktan birini seçmekten çok daha derin bir anlama sahip olduğunun farkındayız.

Hatice GÖZ

Yıllardır üniversitelerde haykırdığımız eşit, parasız ve anadilde eğitim talepleri tam da şu süreçte yankı bulacaktır. Yıllarca okuyup dershanelere, yurtlara, yemeğe para ödeyen ve sonuçta hem niteliksiz hem de işsiz kalan gençlik aslında ne istediğinin farkında.
Neden hayır dediğimizi bildiğimiz kadar neye evet dediğimiz de oldukça önemli.
Giderek niteliksizleşen ve artık yapboza dönen ve parçaları dahi kaybolan eğitim; aynı zamanda büyük bir gider kalemi. Her yıl açıklanan bütçede genelde en alt sıralarda gördüğümüz eğitim harcamalarının yansımasını sürekli gelen yemekhane, kantin ve otobüs zamlarından hissedebiliyoruz. Üniversite bitince ödemek zorunda olduğumuz kredileri ödeyemediğimizde işsiz olduğumuz da çarpıyor yüzümüze aslında.

Nasıl bir üniversite?

Hayır demek, parasız ve nitelikli eğitim için evet anlamına geliyor aynı zamanda. Yemekhanelerdeki yemeklerin sağlıklı olduğu ve denetlendiği; ulaşımın ücretsiz olduğu; yurtların barınmaya uygun ve güvenli hale geldiği üniversiteler bize hiç de uzak değil.
Türkiye'nin en prestijli üniversitelerinde yetişmiş, nitelikli ve alanında yetkin yüzlerce akademisyenin; atıldığı, uzaklaştırıldığı, gözaltına alındığı ve bir biçimde baskıya uğradığı kampüslerde artık bilimsel bir hava estirmek, akademinin dilini geliştirmek ve bu gelişmeyi halka açık hala getirmek bizi istediğimiz özgür, bilimsel ve halka açık üniversitelere götürecektir.
Üniversiteye gelene kadar düzey olarak çok farklı eğitim almış tüm öğrencilerin aynı sınava girdiği sonra da hiç istemediği bölümleri hiç düşünmediği şehirlerde okumak zorunda kalan öğrencilerin sayısı gün geçtikçe çoğalıyor. Gençliğimizin tüm enerjisini sınavlara ve test kitaplarına gömen sistemi kökten değiştirmenin hayalini kurmanın tam da zamanıdır.
Kampüslerden HAYIR sesi yükselecek
Başkanlık sisteminin oylanacağı referandum nisan ayında yapılacak. OHAL sürecinde böyle bir oylamanın meşruluğu bir tarafa bunun Erdoğan rejimi için son kapı olduğunu/ olabileceğini görmek gerekiyor.
Kritik kesim olarak kadın ve gençlerin belirlenmiş olması tesadüfi değil. Gençliğin potansiyelinin ve hayır nedenlerinin fazla olduğunun farkında iktidar. Buralardan baktığımızda vereceğimiz cevabın iki şıktan birini seçmekten çok daha derin bir anlama sahip olduğunun farkındayız.
Kampüslerden ve kadınlardan, örgütlü ve planlı bir biçimde hayır çağrılarının gelmesi, bunlara gelen baskılar- gözaltılar ve çektiği tepki, sürecin ne kadar kızıştığının kanıtı.
Gençlik, Gezi'de sokakları doldurduğu enerji ve duvarlardaki yaratıcı mizah; baskılara, patlamalara inat susmayan isyan; hocalarını, kampüslerini korumak için gösterdikleri müthiş dayanışma ile hayır cevabına hazırlanıyor.
Fakülte fakülte yükselecek HAYIR'lar, kadınların hızla ve tarihsel birikimle yapacağı HAYIR çağrısı, ekolojistlerin, LGBTİ bireylerin yükselen isyanları sandıklardan ne çıkacağını anlatıyor bize.
Gezi'nin rövanşını nisan ayında alacağız. HAYIR diyecek, hesap soracak ve Hayallerimizden asla vazgeçmeyeceğiz!

Başkanlık sistemi ve liseliler

Sahip olduğumuz dinamizmden korkan egemenler bizlere oy hakkı tanımıyor. Ama bizler hayır oyu kullanmak ile başkanlığa HAYIR demenin farklı şeyler olduğunu biliyoruz.

Liseli Kıvılcım

İktidarı elinde tutan güçler, politik çizgilerine uygun bireyler yetiştirmek adına her zaman eğitim sistemini kullanmışlardır. Her zaman olduğu gibi AKP'nin iktidar sürecinde de eğitim sistemine egemen sınıf damgasını vurdu. Bu süreçte eğitim gericileşti, neoliberal politikalar sonucu piyasalaştı.
Türkiye' deki eğitim sisteminin içerik ve teknik işleyiş açısından iktidarın ve sermayenin çıkarlarına hizmet edecek şekilde düzenlenmesi, nitelikli ve parasız eğitimin yok oluşuna sebep oldu.
Dershanelerin 14 yıldaki hızlı artışı, son dönemde kapatılıp temel liseye dönüştürülmesi, hükümetin asıl hedefinin eğitimi özelleştirip, sermayenin birikim alanına çevirmek olduğu açıktır.
Bu politikaların sonucu eğitim, günümüzde "emekçi çocuklarının aldığı ve patron çocuklarının aldığı " diye iki kategoriye ayrılmış durumda. Doğu bölgesinde uygulanan sokağa çıkma yasakları sonucu aylarca eğitim görememiş öğrenciler bulunmakta. Yani MEB'in karnesinde eğitim hakkına gasp da mevcut!
Lise sıralarında hayatı yeni tanımaya başlayan liseli kadınlar; etek boyu, makyaj, kıyafet gibi sorunlarla karşı karşıya kalıyor. Eğitimde kadını ve erkeği ayrıştıran, kadınları ötekileştiren ve belirli kalıplara hapseden cinsiyetçi içerik, liseli kadınlar üzerindeki baskıyı ve şiddeti meşrulaştırıyor.
Meslek Liseleri'nde öğrencinin seçtiği iş koluyla ilgili aldığı eğitim oldukça niteliksiz. Staj adı altında sermayeye ucuz iş gücü sağlanıyor, öğrenci teorik eğitimini aldığı mesleği pratiğe dökemiyor, staj yaptığı yerde sermayenin çıkarları doğrultusunda mesleğiyle alakasız işler yaptırılıyor. Üstelik meslek liselilerinin tek hakkı sınavsız geçiş de kaldırıldı!
Din derslerinde yalnızca Müslümanlığın Sünnilik, Sünniliğin ise Hanefilik mezhebinin anlatılışı başta Alevi inancı olmak üzere, din ve mezhep olarak resmi dinden farklılık gösteren bütün diğer unsurlar yok sayılıyor.

Hayır diyoruz!

Başkanlık sistemi ile eğitimde sorunlar daha da derinleşecek, çıkmaza sürüklenecektir. Bizler, eğitimin metalaşmasına, eğitim hakkına gaspa, liselerde kadınların ötekileştirilmesine, eğitimde işçi kıyımına, din dayatmasına ve tek tipçi, ezberci, bilimsellikten uzak; köhne eğitim sisteminin devamına karşı, bunun daha da çıkmaza sürüklenmesine karşı HAYIR! diyoruz.

Oy hakkı

Dünya'da ve Türkiye'de devrimci hareketlerin en dinamik eksenine baktığımızda karşımıza gençlik hareketi çıkmaktadır. Gençlik hareketleri içinde de; son zamanlarda hem yayılan hem de kendi kimliğini bulmaya çalışan dönüştürücü ve yaratıcı liseli dinamizmini görmezden gelmemek gerekir.
Sahip olduğumuz dinamizmden korkan egemenler bizlere oy hakkı tanımıyor. Ama bizler hayır oyu kullanmak ile başkanlığa HAYIR demenin farklı şeyler olduğunu biliyoruz. Gençlik başkanlık dayatmasını sokakta durduracağını ilan ediyor.
Liselerde, üniversitelerde, sokaklarda, meydanlarda ve bulunduğumuz her alanda başkanlık gayelerine karşı duracağız!
İspanyada diktatör Franco'ya karşı isyanı örgütleyen cesur gençlerin yüreği ile…
No Pasaran!

Liseliler okullarına sahip çıkıyor.

KADIN

Kadınlar Hayır diyor!

Bir bildiğimiz var o da "Başkanlığa Hayır"

Erkeklere bağımlı bir yaşam için değil; sokaklarda korkmadan yürüyebildiğimiz, düşüncelerimizi özgürce ifade edebildiğimiz bir yaşam için "başkanlığa hayır" demeliyiz.

Meral Çınar

1.sayfadan devam

Kim o kişi?
15 yıldır erkekliği körükleyen ve destekleyen uygulamalarıyla, toplumu muhafazakârlaştırmanın en temel aracı olan "erkek egemenliğini" yeniden ve en gerici zeminden inşa eden kişi…
İşte derdimiz tam olarak; o tek bir kişinin bugüne kadar kadınlara yönelik suçlarına bir açıklık getirmek ve elinde "başkanlık" gibi bir fırsat olduğunda "daha neler yapabileceğine" yönelik bir fikir vermek.

Her yıl artarak devam eden kadın cinayetleri…

Evet, öldürülüyoruz. Toplu bir katliamla değil, ama her gün tek tek öldürülüyoruz. Yılda 300 kadın oluyoruz, bir çeyrek ömürde on binlerce…
Kadın cinayetlerinde ki bu artışın sebebinin, mevcut politik iktidar ve toplumsal ilişkilerde yaşanan muhafazakârlaşma olduğu çok açık değil mi?
Yasalar nezdinde kadınların giderek ikincilleşmesi, yargıların sürekli erkekler lehine olması, kadın cinayetlerine verilen yasal indirimler, beraatlar; kendini koruyan kadınların haklı öz savunma eylemlerine verilen ağırlaştırılmış müebbetler…
Başkanlıkla birlikte kadın cinayetlerinin artarak devam edeceği, sokağa çıkarken, otobüse binerken, parkta spor yaparken iki kere daha düşüneceğimiz; dünyanın öbür yarısını oluşturan ve yaşamı birlikte inşa ettiğimiz erkeklerden korkarak ve giderek onlardan nefret ederek yaşayacağımız bir Türkiye istemiyoruz.
Yaşamak için, ama evlerimize hapsolmuş, erkeklere bağımlı bir yaşam için değil; sokaklarda korkmadan yürüyebildiğimiz, düşüncelerimizi özgürce ifade edebildiğimiz bir yaşam için "başkanlığa hayır" demeliyiz.

Taciz, tecavüz, aşağılanmanın bin bir yüzü

Psikolojik ve fiziksel şiddetin en karanlık yüzüyle karşı karşıya kaldık. Hamile olduğumuz için sokağa çıkmamız sorgulanırken, kendimizi parkta dayak yerken bulduk.
Kahkahalarımıza karışılırken, otobüse binemez olduk. Kıyafetlerimizin dekoltesi hakkında konuşulurken, sokakta yürüyemez hale geldik.
Bedenimizi aşağılayan söylemlerin, giyim kuşamımızdan yaptığımız makyaja kadar müdahale eden bir anlayışın, yeni bir yaşamı ürettiğimiz hamilelik dönemimizi bile bir tutsaklığa çeviren bu zihniyetin değişmesini; toplumsal yaşamın içerisinde yarattığımız değerin yeniden görünür olmasını istiyorsak "başkanlığa hayır" demeliyiz.

Kadınlar referandumda Hayır kampanyasının öncüsü...

Sokaktan kadın sesleri

Çamaşır, bulaşık, yemek arasına gömülmüş tüm kadınlar 'Hayır'da buluşmalıyız!

Alev Kaya
Öğrenci 21 yaşında, Antakya

Ben hayır diyorum. Referandumdan evet çıkması durumunda, ben bu sonucu ülkenin, cumhuriyetin ve siyasetin geleceği açısından tehlikeli buluyorum.
Şöyle ki, biz, yeni rejim ile birlikte tek bir kişiye tüm yetkileri vermiş olacağız. Çoğulculuk olmayacak. Tüm güçler tek bir kişide toplanacak. Genç bir kadın olarak bunu kabul etmiyor, mecliste söz hakkı istiyorum.
Tüm buların yanında, her gün televizyonda kadın cinayetlerini, tecavüzleri ve tacizleri gördüğü halde yasaları düzenlemeyen; daha geçen ay 37 kadın öldürüldüğü halde bu abartılıyor diyebilen bir zihniyet istemiyorum.

Anı Bayram- ev emekçisi, 28 yaşında, Adana

Ev işçisi, iki çocuk annesiyim. Yıllardan beri ev içi emeğimin daha fazla görünmez olmasına uğraşanların, kaç çocuk yapacağıma karışanların başkan olmasını istemiyorum. Tek adam diktatörlüğü istemiyorum. Bunun için hayır!
Çamaşır, bulaşık, yemek arasına gömülmüş tüm kadınlar 'Hayır'da buluşmalıyız!

Öğrenci işçi, 22 yaşında, İstanbul

Üniversiteye başlamamla beraber cinsiyet değiştirmem ve öteki olmayı derinden hissetmeye, bu ülkede ötekileştirilenlerin nelere maruz kaldığını görmeye başlamam bir oldu.
Her gün trans cinayetleri yaşanıyor. Ya da gece eve dönerken erkekler tarafından her daim 'müsait' görülüyor ve sözlü/ fiziksel tacize uğruyoruz. Resmi yerlerde, güvenlik geçişlerinde görünümüm konusunda problem yaşanmıyor ama kimliğimin rengi ortaya çıkınca genel ahlak devreye giriyor. Trans olduğumuzun 'ifşasından' sonra ya tepeden tırnağa süzülüyor ya da tacize uğruyoruz.
Neden hayır dediğim çok açık değil mi?
Onların erkekliklerinden ve onun getirdiği yaşama biçiminden ne hayır gördük ki? Cinsiyetsiz, milliyetsiz, silahsız ve insanlığın egemen olduğu bir Türkiye için tabi ki 'Hayır' diyorum!

Sara Çalışkan- işçi 28 yaşında, Mersin

14 yıldır çalışan bir kadınım. Son dört yıldır da bir kozmetikçide çalışıyorum. Çalıştığım iş yerlerinde çalışma koşullarının zorluğu dışında kadın olarak da birçok zorlukla karşılaştım. Erkeklerle aynı iş gücünü göstermemize rağmen daha az maaş daha çok iş yükü; en önemlisi, her zaman erkek çalışanların daha öncelikli, ilk gözden çıkarılanların ise biz kadınların olması.
Senin görevin olmadığı halde kadın olduğun için sana yaptırılan işler, iş yerindeki erkek çalışanlar tarafından uğradığın tehdit, maruz kaldığın taciz…
Bunlar için kadın emeğinin sömürülmediği, kadın ve erkeğin her anlamda eşit olduğu, tecavüz ve tacizin meşrulaştırılamadığı bir gelecek için hayır diyorum!

Kadınlar sokak sokak Hayır'ı örgütlüyor

Neoliberal politikaların ataerkil yansımaları

Çocuklarımızın gülüşleri için, umutları için, yarınları için "hayır" demeliyiz.

Erdoğan iktidarı, kadın emeği üzerindeki tahakküm ilişkilerini neoliberal politikalar aracılığıyla derinleştirip, iktidarına kalıcı bir "ucuz ve yedek işçi ordusu" yaratmak için kullandı. Kadın emeğini ataerkinin gücüyle değersizleştirip, güvencesizliği meşrulaştırıp; kadın emeğini "ucuz ve güvencesiz iş gücü" olarak burjuvaziye peşkeş çekti.
Muhafazakâr politikaların bir sonucu olan kürtaj yasaklarına bir de bu açıdan bakalım. Hemen ardından gelen "Doğum Teşviki Paketi" de kürtaj yasaklarının bir devamı niteliğindeydi.
Diktatör bozuntumuz hem en ucuz, en güvencesiz işlerde çalışıp artık emek üretmemizi, hem ev içerisinde emeğin yeniden üretimini devam ettirmemizi, hem de ona ucuz bir iş gücü ordusu ve kanlı planlarını hayata geçirecek askerler yetiştirmemizi emretmişlerdi.
Çünkü o diktatörlüğünün temel gücünü aileden ve erkeğin kadınlar ve çocuklar üzerinde kurduğu egemenlikten alacaktı.
Yetmedi, torba yasayla ve yarı zamanlı çalışma koşulları dayatan yasa tasarılarıyla, bu planlarını destekledi ve bizleri çifte sömürünün kucağına atmaktan hiç çekinmedi.
Evde ücretsiz ve bitmeyen bir iş yüküyle boğuşmaktan; iş yerinde, atölyelerde en düşük ücretlere, en kötü koşullarda çalışmaktan; yetmezmiş gibi bir de, sürekli aşağılanıp erkekler tarafından öldürülme korkusuyla yaşamaktan bıkmadık mı?
Güvenceli, erkeklerle eşit ücrette, eşit koşullarda, emeğimizin karşılığını aldığımız daha iyi çalışma koşulları için "başkanlığa hayır" demeliyiz.

Artan çocuk istismarları

Beş çocuk istemek kolaydı da, iş çocukları korumaya geldiğinde devletin tüm yetkilerini elinde toplamak isteyen o "tek adam" neredeydi?
Beş çocuktan aşağısını kabul etmeyen o adama; her gün çocuk tecavüzleri ve cinayetleri haberlerine uyandığımız bir ülkede, beş çocuk yapacak kadar akılsız olduğumuzu düşündüren neydi?
Müslüman, dini bütün ve ahlaklı çocuklar yetiştirmek için yaygınlaştırdığı imam hatipler ve kuran kurslarından gelen taciz, tecavüz ve cinayet haberleri hakkında ağzından tek bir yorum duyan oldu mu mesela?
Yoksul Müslüman ailelerin çocuklarını cemaatlerin dini, ahlakı ve vicdanı sömüren ellerine bırakan devletimiz, hangi kurumu cezalandırdı, hangi ağırlaştırılmış yasayı çıkardı çocukları korumak için.
Dikkat etmeliyiz. Çocuklarda okuma oranı, zekâ oranı, düşünme kapasitesi değil; çocuklara yönelik taciz, tecavüz, eğitim seviyesinde gerileme ve küçük yaşta evlenme oranı artan bir iktidar süresi yaşadık.
Biz bu çocukları 9 ay karnımızda taşıyıp bindir emekle; birileri tecavüz etsin, kendi ahlakına göre yetiştirip daha sonra da birbirlerine düşman etsin, kendi iktidarını korumak için askere alıp ölmelerine göz yumsun, bir de üstüne şehitlik propagandası yapsın diye doğurup büyütmüyoruz.
Çocuklarımızın gülüşleri için, umutları için, yarınları için "hayır" demeliyiz. Tek başına bu sebep bile "başkanlığa hayır" diyebilmek için yeterli olmalıdır.

Bir çeyrek ömür daha mı? Hayır.

Erdoğan'ın Siyasal İslam rejimini kurarken iktidarını meşrulaştırma aracı olarak erkek egemenliğine sırtını yaslıyor.
Yasa koyma yetkisi, yetkisizleştirdiği meclisi bile fes edebilme yetkisi, yargıyı idare etme ve belirleme yetkisi gibi devletin bütün yetkilerini bu adam da topladığımız zaman, karşılaşacağımız şey faşist bir diktatörlükten başkası olmayacaktır.
Bunları, erkek egemenliğinin sıradan bir unsuru olarak, yaptıklarını da sıradan eylemleri olarak görmek, kâfi değildir. Bunlar bizleri ortaçağ gericiliği ve despotizminden güç alan, yirmi birinci yüzyıl ataerkilliğiyle tehdit ediyorlar.
Kadın bedeninin, emeğinin, kıyafetinin, davranışlarının ve hatta kahkahalarının bunların dilinden düşmemesinin esas temelinde, yarattıkları diktatörlüğün bu söylemden beslenmesi yatıyor.
En eski ezme ve ezilme ilişkisi olan ve ailede başlayan "erkeğin kadın üzerinde kurduğu egemenliği" ne kadar derinleştirip güçlendirirlerse, halk üzerinde ve kitleler üzerinde o kadar hegemonya kurabileceklerinin farkındalar.
İşte bu yüzden o sandıktan çıkan veya zorla gelen bir başkanlık sistemi kadınlar için Ortaçağ'dan bile daha karanlık bir dönemin Türkiye nezdinde kapılarını aralayacaktır..
Bu yüzden başkanlığa hayır, yaşama evet demektir. Başkanlığa hayır demek çocuklarımıza tacizsiz, şiddetsiz bir dünya hediye etmektir.
Başkanlığa "hayır" demek, sadece "başkanlığa" hayır demek değildir. Bir onur, yaşam, özgürlük ve eşitlik mücadelesidir.

EKOLOJİ

Kürkleri ve etleri için yılda katledilen hayvan sayısı çok korkunç boyutlarda.

Kürk boykotunun hatırlattıkları

Dünyada her yıl 50 milyondan fazla hayvan kürk yapımı için katlediliyor. Kanada'da her yıl 275 bin fok kürkleri için öldürülüyor. Yalnızca Çin'de yılda 2 milyon kedi-köpek kürkü için öldürülüyor.

Doğanın Çocukları

Ülkenin geniş ağlı giyim firmaları Koton ve İpekyol'un ürünlerinde tilki ve tavşan kürkü kullandıklarının ortaya çıkmasıyla birlikte ülke çapında büyük bir tepki oluştu. Bu tepki sonucunda Koton firması bir özür metni yayımlamak zorunda kaldı.
Tartışma bir süre gündemde kalırken, insan faaliyetinin hayvanların kürkleri, tüyleri ve etleri için yapılagelen katliamlar üzerine kısa bir değinme faydalı olacaktır. Gezegenin bugün gelinen noktaya nasıl geldiği, nasıl bir değişim geçirdiği oldukça önemlidir. Çünkü bugün geçmişin sonucu ve yarının yaratıcısıdır.

Geçmişten bugüne

İnsanların ticari amaçlı yaptıkları katliamları buraya sığdırmak imkânsız. Çok değil yaklaşık 400 yıl öncesine kadar vahşi yaşam oldukça boldu. Doğal dokunulmamış alanlar çok genişti. Ondan öncesinde de çok daha genişti. Ancak kapitalizmin gelişimi çok büyük bir kırılma yarattı. Avrupalıların (kendi ülkelerindeki doğal kaynakların hemen hemen tamamını tükettikten sonra) kendi kıtaları dışındaki kıtaları yağmalamaları doğa tarihi açısından hiçbir zaman onarılamayacak tahribatlar yarattı.
Avustralya'ya giden Avrupalılar Mauritius adasına geldikten sonra 1857'de otuz bir yerel hayvan türü kaydedilmişti. Bugün bu türlerin 22'sinin nesli tükenmiştir. Nedeni ise insanların buradaki hayvanların, etlerinin, kürklerinin ve tüylerinin ticaretini yapmaları idi. Örneğin uçamayan bir kuş türü olan "dodo" kuşu 1681 yılında tamamen tükenmişti. Bu kuşla ilgili geriye yalnızca o döneme ait çizimler kaldı.

Hayvanlar ve sermaye

Yalnızca Avustralya değil elbette. Avrupalılar (yani erken kapitalistleşen insanlar) Latin Amerika, Hindistan, Afrika ve Kuzey Amerika'ya da gittiler. 1869'da Brezilya'dan 170 bin kuş ölüsü sırf şapka tüyü modası için Avrupa'ya getirilmişti. Kuzey Amerika'ya ayak bastıklarında sayıları 60 milyona yakın olan sürü halindeki bizonlar deri ve etleri için avlandılar. Bu avlanma sonucunda sayıları çok azaldı. Bugün çok az sayıda bizon varlığını sürdürüyor.
Geniş ölçekli ticari avcılığın bir diğer kurbanı, Kuzey Amerika'daki yaban güvercinleri oldu. İstilacılar buraya ayak bastıklarında sayıları 5 milyarı bulan yaban güvercinleri, etleri için yoğun bir şekilde avlandılar ve bu türün son temsilcisinin 1914 yılında ölmesiyle yeryüzünden tamamen yok oldular.
18. yy'da Kuzey Amerika'da kürk şirketleri bir yılda 130 bin kunduz kürkü satabiliyordu! Bu ticaret hacmi yalnızca 100 yıl dayanabildi. 19. Yüzyılda kunduz ticareti, kunduzların tükenmesi sebebiyle durmuştu.

Katliam sürüyor

Bütün bunlar geçmişte gerçekleşen birer kötü olaydan ibaret değil. Kürkleri ve etleri için yılda katledilen hayvan sayısı gerçekten çok korkunç boyutlarda.
Dünyada her yıl 50 milyondan fazla hayvan kürk yapımı için katlediliyor. Kanada'da her yıl 275 bin fok kürkleri için öldürülüyor. Yalnızca Çin'de yılda 2 milyon kedi-köpek kürkü için öldürülüyor.
Ticari amaçlı balina avcılığı 1986'dan beri yasak olsa da, Japonya "bilimsel çalışma" amaçlı yıllık 500 adet balina katlediyor. Son 25 yılda Japon balıkçılar tarafından 10 binden fazla balina katledildi.
Yaban hayatını kurutan sermaye, çareyi kürk çiftlikleri kurmakta bulmuş. Yılda yaklaşık 14 milyar dolarlık bir pazar hacmine sahip olan kürk ticareti sanılanın aksine daralmıyor, aksine git gide genişliyor.

Palm yağı endüstrisi üzerine

Şirketler, mallarını mümkün olan en ucuz yolla üretme derdindeler. Ürün kalitesi ya da insanların sağlığı onlar için çok önemli değil.

Kıvanç SÖYLEMEZ

Palmiye bitkisinden elde edilen palm yağı hakkındaki tartışmalar son zamanlarda büyüdü. Avrupa Gıda Standartları Ajansı'nın bir araştırmasına göre palm yağı diğer bitkisel yağlardan daha tehlikeli ve kanserojenler içeriyor. Yani palm yağı kanser riskini arttıran bir ürün.
İtalya›da bu araştırmadan dolayı bir süpermarketin palm yağı içeren 200 ürünü raflardan kaldırması ile birlikte palm yağı Türkiye'de de gündeme geldi. Bu yağ özellikle Nutella'nın önemli bir unsurudur. Bu ürünün Türkiye'de çokça tüketilmesi tartışmanın medyada oldukça fazla yer etmesine neden oldu.

Seçici hiddet, sistematik örtme

Ancak, palm yağı sadece Nutella'da değil, birçok üründe bulunur. Almanya'da yapılan bir teste göre sıradan bir marketin her iki ürününün birinde palm yağı bulunur. Sadece yemeklerde değil, deterjandan ruja kadar birçok üründe var. Palm yağının kıvamı tereyağına benzer, fakat tereyağından çok daha ucuz olduğundan tercih ediliyor.
Görüyoruz ki, mevzu zaten kapitalist üretimi. Şirketler, mallarını mümkün olan en ucuz yolla üretme derdindeler. Ürün kalitesi ya da insanların sağlığı onlar için çok önemli değil.
Bunun ötesinde, hazır gıda maddelerinde kanser yapan başka bileşenler de var. Ayrıca gıda sektörünün yanı sıra tarım da kapitalist koşullarda örgütlenmiş durumda. Çeşitli problemler bu yüzden doğmakta. Bunların sansasyonel haberlerini yapmak yerine, gıdanın durumunun ne derece vahim bir halde olduğunu ortaya koymak ve bunun nedenlerini tamamen ortaya çıkartmak gerekir.

Palm yağının üretimi ve yağmur ormanlarının talanı

Tüketici sağlığı bir yana, palm yağının üretiminin yarattığı ciddi ekolojik sorunlar var. Dünya çapında üretilen palm yağının yaklaşık %85'i iki ülkeden geliyor: Malezya ve Endonezya. Palm yağı üretimi için yağmur ormanlarını kesilip, yerlerine palmiye ağaçları yetiştiriliyor. Dünya iklimine can suyu olan yağmur ormanlarının bir yedeği olamaz. Bundan ormansızlaşma, toprak kirliliği ve biyoçeşitlilik kaybı gibi ekolojik sorunları doğuyor.
Ekolojik yanın ötesinde bir toplumsal yanı da var. Palmiye ağaçlarının yetiştirilmesi için o topraklarda yaşayan yerli halklar kovuluyor. Batıda ucuz yağ tüketilebilmesi için Asya'da yerli halkların yaşam hakkı ihlal ediliyor.

Başka bir üretim-tüketim düzenine doğru

Bunlardan çıkarmamız gereken şey, şu ya da bu ürünün boykotu değildir. Elbette, gerçekten insan ya da doğaya net bir şekilde zarar veren bir ürün varsa mevcut sistem içinde de o ürünün yasaklanması için çaba verilebilir.
Fakat palm yağının yarattığı ormansızlaşma, toprak kirliliği ve biyoçeşitlilik kaybının çok daha fazlasını endüstriyel hayvan sektörü yaratıyor. Sorun tek bir ürün değil, bütün mevcut gıda ve tarım sistemidir.
Öte yandan, "her şey üretim" diyenler de yanılıyor. Elbette, farklı bir şekilde üretmezsek, dünya er ya da geç (ki çok erken olabilir) tüm canlılar için yaşanacak bir yer olmaktan çıkacak. Kısacası üretimin ve tüketimin diyalektik bir şekilde birbirine bağlı olduğu yeni bir tüketim anlayışı geliştirmeliyiz.

Doğa için hayır!

Diktatörlük anayasası doğa için de bir baskı aracıdır. Başkanlığa verilmek istenen KHK yetkisi ile halka sorulmadan yapılan tüm projeler büyük bir hız kazanacak.

Kapitalist üretim sistemi durdurulmalı, doğal alanların işgali derhal sonlandırılmalı, kirlilik yaratan faaliyetler son bulmalıdır.
Bunu gerçekleştirmek zor ve küresel çapta bir çaba gerektirmekte. Bu çaba ütopik değildir ve var olan gerçeklikten yola çıkılarak gerçeklik kazanabilir.

Referanduma giderken

Ülkemizde bu gerçeklik, kapitalizmin ilk ortaya çıktığından beri devam eden yağma politikalarını katlayarak sürdüren sermaye iktidarının (AKP'nin) geriletilmesinden başlar.
AKP iktidarı boyunca, Cerattepe'nin doğal güzelliklerinin yağmalanması, Karadeniz'in eşsiz doğasının şirketlere rant uğruna sunulması, Yeşil Yol, HES gibi projelerle talan edilmesi, Anadolu'nun birçok bölgesinin madenler ve projelerle kirletilmesi, ülkenin her yerine çılgınca kurulmakta olan termik santraller, İstanbul'un doğal kalmış birkaç yerinin de köprü ve çılgın projelerle katledilmesi gibi çok yönlü saldırılar yaşadık/yaşıyoruz.
Bu saldırlar gücünü işlevsizleştirilmiş (ve zaten öncesinde çok da işlevli olmayan) yargı organlarından, teknokrasiyi iyice kurumsallaştıran yürütme aygıtlarından ve OHAL döneminde bir yasama biçim haline gelen KHK'lerden aldı.

Başkanlık ve doğa

Başkanlık sisteminin ön provası olan OHAL uygulamaları gösteriyor ki olası bir başkanlık sistemi Türkiye'deki doğal alanlar ve canlı çeşitliliği üzerinde büyük bir tehdit. Yargı kurumunun büyük oranda işlevsiz olduğu bir ortamdan, tamamen işlevsizleştiği bir ortama geçişin doğa mücadelesi için ne anlama geldiğini kestirmek zor değil.
ÇED süreçlerinden elde edilen küçük kazanımlarımız olmuştu. Bu kazanımlar yağmayı yavaşlatmaktan başka bir işe yaramadı. Şimdi başkanlık sistemi ile bu "küçük pürüzler" giderilmek isteniyor.
Diktatörlük anayasası yalnızca toplum için değil, aynı zamanda doğa için de bir baskı aracı. Başkanlığa verilmek istenen KHK yetkisi ile halka sorulmadan yapılan tüm projeler büyük bir hız kazanacak.

Başka bir denetimin zorunluluğu

Kâr ve yayılma saplantısıyla, üretimi ve doğal kaynakların tüketimini arttırmak zorunda kalan sermaye, bu yönelimini başkanlık sisteminde de, mevcut parlamenter sistemde de pekâlâ yapabiliyor. Doğal varlıkların, yaşam alanlarının denetimine ve korunmasına yönelik hâlihazırda büyük bir boşluk var. Ufkumuz başkanlık sistemini püskürtmenin de ötesine geçmeli.
Başkanlığı geriletmek önemli bir hedef. Ancak onun ötesinde hedefler zorunludur. Varlıkların ve doğal alanların halk inisiyatiflerinin denetimine, doğanın çıkarlarını gözeten ekoloji meclislerinin kontrolüne bırakmak zorunludur. Sermaye saldırıları ancak bu şekilde geriletilir.

EKOLOJİ

Devrim iddiasını yükseltmek için...

Yaşamın her hücresini örgütlemeye!

Devrimci kadro "nasıl yapacağı" noktasında ısrarla denemelerde bulunan ve sonuç alan, yaratıcı ve kendini durmaksızın yenileyen bir kişilik geliştirdiği ölçüde başarı kazanır. Bu dinamik kişilik, yeni alanlar açar ve var olan alanları derinleştirir.

Pelin KAHİLOĞULLARI

Kaos ortamına gidişin hızlandığı bu siyasal atmosferde, iktidar tarafından yaratılmaya çalışılan korku ve panik havasının karşısında kitleler nezdinde mücadele seçeneği şekilleniyor.
Patlatılan bombalar, yapılan gözaltı ve tutuklamalarla sindirilmeye çalışılan kitleler, içine girdiğimiz bu referandum süreciyle beraber hızla politize olmaya başlıyor. 7 Haziran seçimlerindeki kadar olmasa da toplumsal dinamikler sözünü söylemeye,çıkış yapmaya çalışıyor.Bu süreç devrimci kadrolar açısından da kitlelerin örgütlenmesi ve yaşamın inşasında altın bir fırsat olarak duruyor.

Zorlanmayı aşma

Yaşanan krizin derinleşmesiyle beraber iktidar, saldırılarını çok yönlü bir biçimde yoğunlaştırıyor. Kendisine dönük gerçekleşecek her türlü muhalefetin önünü kesmeye çabalıyor, her türlü baskı ve denetim yöntemini uyguluyor. Fakat buna rağmen ne metal işçilerinin fiili grevini ne de kadınların çıkışını engelleyebiliyor.
Devrimci kadrolar ise, nesnel koşulların zorlamasından öte kendi kişisel sınırları içinde yaşadığı sınırlılıklar tarafından zorlanıyor. Birçok imkanın aynı anda devrede olması ve aynı anda farklı taktik hamleleri gerektirmesi devrimci kadrodan emek-yoğun bir çaba talep ediyor. Bu çaba, ancak kesintisiz bir dinamizm -sağlam bir vücut ve sağlam bir bilinç- ile şekillenebilir.

Politik yetkinlik

Ateş hattındaki kurmaylar olan devrimci kadrolar, "günlük pratiğini" fetihçi bir ruh ve iktidarı alma savaşçılığıyla yürütmelidir.Yapılacak işlere, teknik-yapılması zorunlu bir görev olarak bakma, zaafları üstünkörü geçiştirme ve derinliğine kavrayamama gibi durumlar kabul edilemez.

Karmaşanın içinde doğru taşı oynamak...

Yaşamı değiştirme iddiasında olan devrimci kadrolar için yapamama-yapmama, gücü yetememe, tekrar tekrar aynı hatalarda bulunma ya da yönünü kestirememe ciddiyetten ve ortaya konan iddianın büyüklüğünden uzaktır.
Her seferinde okula yeni başlamış bir çocuk gibi ne yapacağını bilememe, şaşkın şaşkın etrafı seyretme ve gelip bir öğretmenin nasıl ve nereye yöneleceğini yönlendirmesini bekleme haline benzer bir duruş, kadronun iradesini güdükleştirir. Devrimci pratik içerisinde yer almasını engeller.
Devrimci kadrolar, sınanmış deneyimler ışığında öngörülü bir pratik sergiler ve çok yönlü bir kişilik geliştirebilirlerse mücadelenin ve toplumsal dinamiklerin öncüsü haline gelir.

Koparıp alma

Devrimciliğin özü, verili olanla yetinmeme, dayatılan koşulları kabul etmeme ve kendi yaşama perspektifini ortaya koymaktır.
İşte devrimci kadronun attığı her adım, bu iddianın gerçekleştirilmesi üzerinden şekillenir.
Devrimci kadro "nasıl yapacağı" noktasında ısrarla denemelerde bulunan ve sonuç alan, yaratıcı ve kendini durmaksızın yenileyen bir kişilik geliştirdiği ölçüde başarı kazanır. Bu dinamik kişilik, yeni alanlar açar ve var olan alanları derinleştirir.
Yapılan işte tempo kaybedip oyalanan, işin kendisinde yoğunlaşmayıp etrafında dolaşan ve olmamanın ya da yapamamanın mantıki gerekçelerini üreten değil, hedefine kilitlenen ve onu yaratıcı hamlelerle bütün engellere rağmen adım adım inşa eden ve kalıcı olabileceği bir zeminde konumlandırabilen kadrolar, mücadelede zafer kazanır.

Örgütlenmenin kilidi: Şimdi

Sınıflar savaşı tarihi göstermiştir ki egemen güçleri en çok besleyen iki şey; devrimci güçlerin güçsüz ve zamansız vuruşları olmuştur. Bu içindir ki; güçlü ve zamanında davranmak devrimci kadronun en büyük iradi duruşu olmalıdır.

H.ARIKUŞU

Örgütlenme, plan-hedef- Sonuç diyalektiğiyle yürür.
Plan, hedefin varsa şekillenir, hedef planla somutlaşır. Plan ve hedef yoğunlaşmasından sonuç, doğar. Devrimci kadro, sonuç almak, başarmak için eyleme geçer. Sonuç alınmamış bir plan, devrimci militanı ve örgütü, güçsüzleştirir.
Planın sonuçlanmasının kilidi; şimdidedir. Şimdide yoğunlaşmaktır. Şimdi "zamanlama"dır, "tempo "dur, "an" dır.
Şimdi, gerçekleşme zamanıdır, oluşma zamanıdır. Zamanı kaçıran, oluşturamaz ve gerçekleştiremez.

Her şey zamanda ve mekânda

Lenin; Felsefe Defterlerinde;
"Her şey zamanda ve mekânda vardır" der.
İşte; planlarımızda şimdinin içinde, doğru zamanlamanın içinde gerçekleşerek, varlık kazanır.
Planlamayı, örgütlenmenin kurulu mekanizması olarak tarif etmiştik.
Hedefe ulaşmak için; yoğunlaşmanın, hedefe ulaşma yoğunlaşmasında itici güç olan başarma isteğinin, mekanizmasıdır planlı çalışmak.
Ertelemek, planlı çalışmanın çürüğü ise "şimdi" bilinci ve duygusu, onun, can suyudur. Her şey kendiliğinden var ise o varlıklar içinde bir de "şimdi" vardır. Şimdi, her şeyin, kavşak ve dönüşüm noktasındadır.
Şimdi örgütlenmenin şafağıdır.
Tan yerinde, "ha doğdu doğacak" geriliminde boşalan sevinçtir.
Karanlıktaki aydınlık olasılığının çiçeklenişidir.

"Şimdi "de anlam kazanmak!

"Taş yerinde ağırdır" derler. İşte, hedef te zamanında varılmışsa değerlidir. Zamanında ulaşılmışsa hedefe bir anlamı vardır.
Hayat akıp gider. Sistem seni her taraftan kuşatmıştır. Ve sen devrimci mücadelenle, o ortam içinde özgürlük alanları, değerleri yaratmaya çalışıyorsan şimdi duygusu ve bilinci can yoldaşın olmalıdır. Yoksa sistem burada kazandığını, oraya varmadan önüne çıkıp elinden alır. Sokakta kazandığını eve gidene kadar kaybedersin.
Şair, Walt Whitman söylemiş işte:
"Henüz vakit varken tomurcukları topla,
Zaman hala uçup gidiyor.
Ve bugün gülümseyen bu çiçek,
Yarın ölüyor olabilir..."

Neden önemli?

Kapitalist sömürü düzeninde sermayenin çarkı sürekli işler. Ona gösterilen karşı bir irade olmadıkça sistem kendini üretir, büyütür. Sistemi aşacak devrim ufku yoksa eğer, bireylerin, örgütlerin, hareketlerin gücü cılızlaşarak çürür. Sistem kendine gelen bu cılız darbelerden güç kazanır.
Çünkü onu " öldürmeyen her şey" ona güç verir.
Sınıflar savaşı tarihi göstermiştir ki egemen güçleri en çok besleyen iki şey; devrimci güçlerin güçsüz ve zamansız vuruşları olmuştur. Bu içindir ki; güçlü ve zamanında davranmak devrimci kadronun en büyük iradi duruşu olmalıdır.

Sonuç olarak;

Plan, devrimcinin soğukkanlıca, günü ve tarihseli örgütlemesidir.
Devrimi isteme, iktidar olma geriliminin, pratikleşmesidir.
Ve bu pratik içindeyken, sonra değil şimdi, gelecekte değil " şu anda" diyebilmektir.
Yakın zamanda kaybettiğimiz, Şair Sennur Sezer diyor ya:
"Ve gül kokarmış ortalık: Sonra sevdanın
Ulaşamadığı kuytularda,
Karasevda olmuş her tanışıklık"
İşte bizimde, "karasevda olmasın diye" devrim ufkumuz, şimdinin içinde var olmalı örgütlenme planlarımız.

06.02.2017

DÜNYA

MAX ZIRNGAST

Trump, cinsiyetçi, ırkçı ve saldırgan politikalarla başkanlık döneminin mesajlar verdi.

Trump hükümetin ilk adımları

Dış politikada Trump kliği Çin'e karşı savaş çığırtkanlığında bulunurken, Çin komutanlar savaş hazırlıkların yapılmasını önerdi.

Donald Trump 20. Ocak'taki yemin töreniyle resmî ABD başkanı oldu. Yüksek egolu, pespaye, sürekli herkesi aşağılayan bu herifin seçimlerden önce ürettiği laf kalabalığının hangi politikarlara evrileceği belli değildi. İlk üç haftadan sonra giderek netleşmeye başladı.
Önümüzdeki süreçte ABD'de gelişen olasılıklar aynı zamanda dünya çapında etkisini gösterecek . Bu süreci belrileyen çok çeşitli faktörler var. Elimizdeki ipuçlarıyla şimdiye dek olanları ve önümüzdeki olasılıkları değerlendirebiliriz.

Kilit isimler

Kabinesinin çoğu Senato tarafından onaylandı. Geçen sayıda yeni kabineyi tanıttığımızdan dolayı, burada sadece öne çıkan iki ismi tekrarlayalım.
İlk haftalardan sonra öyle görünüyor ki, asıl belirleyici güç Trump değil; Beyaz Saray baş danışmanı Steve Bannon. Bannon beyaz ırkın üstünlüğü savunan bir medya baronu.
Başdanışmanlığın dışında, Bannon Trump tarafından Millî Güvenlik Kuruluna da atandı. Evet, ABD'de MGK üyelerini hep başkanlar atar; ancak geleneksel olarak oraya hep gizli servislerin ya da ordunun önemli kişilikleri atanır. Trump ise, Bannon'u atarken CİA'in şefi Mike Pompeo'yu MGK'ya atamadı. Bu hamle ile devlet mekanizmasında büyük bir şok yaratıldı.
Geçerilen KHK'ların içeriğinin çoğunlukla Bannon ve yakın ekibi tarafından hazırlandığı söyleniyor. Kısaca, Bannon'un çok büyük güce sahip olduğu anlaşılıyor. Öbür tarafta ise, Cumhuriyetçi Parti'nin neoliberal ve teknokrat elitinin bekçi köpeği Reince Priebus duruyor. Priebus, muhtemelen parti ile yapılmış olan anlaşma sonucunda Beyaz Saray personel şefi oldu. Bannon'un arkasında Cumhuriyetçilerin sağ kanadının bir kısmı dahil olmakla beraber farklı güçler var. Belli ki, Bannon ve Priebus öncülüğünde Cumhuriyetçilerin iki farklı ana eğilimi birbiriyle çatışacak.

İlk hafta, tam gaz...

Trump, bizimkine benzer biçimde KHK'lerle ülkeyi bakkal gibi yönetmeye başladı. ABD'de KHK'ler, bir teşrii kuvvet tarafından yetkilendirilmeden bile etkin olabiliyor. KHK'ler başkanlar tarafından fiilen kongreyi baypas etmek için kullanılıyor.

Trump protetolarında milyonlar sokaklara aktı.

İlk KHK'ler arasında; dünyada çeşitli ülkelerde, kadınlara doğum kontrolü, kürtaj ve başka sağlık konularında destek veren devlet dışı örgütlere giden yıllık 600 milyon dolarlık meblağı sıfıra indirmek vardı. Başka bir KHK ile, başta yerli Kızılderililerin direnişi nedeniyle inşaatı durdurulan iki gaz/petrol boru hattı projesinin devamlılığını buyurdu. Bu iki hamle hem kadınlara hem de ekolojistlere verilen bir mesajdı.
Yine başka bir hamleyle, "serbest ticaret" anlaşması olan TPP'yi askıya aldı, Meksika ile olan sınıra bir "duvar" örülmesini sağladı.
Trump birinci haftanın sonunda, şimdiye dek en ekstrem ve yıkıcı hamlelerini yaptı. Çoğunluğu Müslüman olan 7 ülkeden (İran, Irak, Libya, Somali, Sudan, Suriye, Yemen) ABD'ye girişi 90 günlüğüne yasaklayan bir kararname imzaladı. Ek olarak da ABD'nin mülteci kabul etme mekanizmaları 120 gün askıya alındı, Suriye'den mülteci kabul etme programları ise yeni bir talimata kadar topyekün durduruldu. KHK hemen uygulandığı için ABD'nin havalimanlarında bir sürü insan, geçerli vizelerine rağmen geri gönderildi.

Dış politika: eski şişede yeni rakı

Trump'ın dış politikada stratejik ve taktik hatları tam da netleşmemiş olmasına rağmen, ipuçlarını görebiliriz.
Çin'e karşı tavırlar sertleşti. ABD senelerdir "Tek Çin-Politikası"'nı takip ediyordu, yani sadece Çin Halk Cumhuriyeti'ni resmî Çin devleti olarak tanıyordu, Tayvan'ı değil.
Trump'ın seçiminden sonra ilişkiler değişti. Sembolik ötesi bir hamleyle, Trump Taiwan'ın başbakanı Tsai İng-Ven'i telefonla aradı. ABD ile Taiwan başbakanları arasında 1979'dan beri resmi temas olmamıştı ve bu telefon muhtemelen çok önce planlanan bir provokasyon hamlesiydi.
Trump'ın başkanlık koltuğuna oturmasıyla beraber, dışişleri bakanı Tillerson doğrudan saldırgan bir şekilde Çin'in Güney Çin denizindeki iddialarına dair sert çıkışlarda bulundu. Tillerson'a, Beyaz Saray'ın Trump yönetimindeki yeni basın sözcüsü Sean Spicer omuz attı: Çin'i "adaları içerme" konusunda uyardı ve ABD'nin Güney Çin denizindeki "ulusal çıkarlarını" koruyacağını beyan etti. Pekin tabii ki uyumuyordu. Bir dizi yüksek rütbeli asker, Trump döneminde ABD ile savaş olasılığını vurguladı ve ona göre önlemler alınması gerektiğini ekledi.

Trump düzeninin içindeki çatlaklar

"Sadece bir hafta içinde bile Trump olayının gayet ciddi ve net olduğunu bütün dünya görmüş oldu. Trump ve kliği beklemeyecek, süratle programlarını uygulamaya geçecekler.

Sadece bir hafta içinde bile Trump olayının gayet ciddi ve net olduğunu bütün dünya görmüş oldu. Trump ve kliği beklemeyecek, programlarını hızla uygulamaya geçirecekler.
Ancak, Trump'ın sert ve vahşi gidişi, ciddi tepkilere de yol açtı. ABD çapında kitlesel bir direniş hareketinin ilk adımları atılırken, aynı zamanda ABD'nin iktidar bloğu içinde de çatlakların derinleşme eğilimine girdiğini gördük.

Sermayenin kaosu

Başta belirtmek gerekir ki: bazılarına göre, egemen sermaye sınıfı kaosu değil, sermaye birikimi için uygun ve düzenli koşulları istiyor. 'İdeal' bu olabilir, yalnız gerçek dünya ve toplumsal çelişkiler 'ideal' değildir. Kimi zaman egemen sınıf da kaos ve korkuyu tercih edebilir. Aslında Türkiye'de bunu gördük, Orta Doğu'da da görüyoruz.
İktidarın bir hamlesi kaos yaratırsa bu illa bu hamlenin "başarısız" olduğu anlamına gelmez. Trump ve Bannon'un en azından belirli bir düzeyde kaos yaratmak istedikleri apaçıktır. Ha, o kaosu ne kadar kontrol edebilirler, orası da başka bir soru.

Egemen sınıfın içindeki çatlaklar

Trump'a karşı kadınlar isyanda.

Trump henüz birinci haftasındayken bile, iktidar bloğunun içinden muhalefet yükseldi.
Önce, New York ve Virginia eyaletlerinde Trump'ın giriş yasağı KHK'si mahkemelerce kanun dışı kılındı ve iptal edildi, Massachusetts, Washington ve California eyaletlerinde ise bu konuda mahkemelere dava açıldı. Sonra da, Cumhuriyet Başsavcısı Sally Yates Müslüman düşmanı KHK'lere karşı çıktı ve Trump tarafından hemen görevinden uzaklaştırıldı. Yeni hükümetin kararlarına karşı Dışişleri Bakanlığından ciddi tepkiler geldiği için, bütün kadroları tasfiye edildi ve Trump tasfiye edilen kadroların yerine adım adım kendi elemanlarını getirmeye başladı.
Kısaca, yürütülen politikalar devlet ve Cumhuriyetçi parti içinde derin çatlaklar yarattı. Bannon ve Trump hem devleti hem partiyi sağa çekmeye çalışıyor.
Sermaye sınıfınından da farklı sinyaller geliyor. Özellikle teknoloji sanayisi giriş yasağına karşı sert çıkarken, fosil enerji sektörü ise, iklim değişiliğini yok sayın ve yeşil enerji projelerini gereksiz gören Trump'a sahip çıkıyor. Finans kapital bir yandan Trump'tan rahatsız, öte yandan ise Trump 2007/8 krizi ardından finans piyasalarında yapılan bütün engelleri (zaten az ve palyatif) ortadan kaldıracağını söyledi. Bu da tabii ki finans kapitalın işine gelen bir hamledir.

Direniş cephesi

Ancak anti-kapitalist ve demokratik hareketlerle birleşmiş bir devrimci emekçi cephesi Trump'da simgelenen emperyalizmin sancılarını ve faşizmi yenebilir.

Trump ve kliği birçok hamlesini, egemen sınıf ve devletin mekanizmaları içerisinde çatlak yaratacaklarını bilerek ve ona göre planlayarak yaptı. Fakat, "oyunu bozan" faktör geniş bir direniş hareketi doğdu. Bu beklemedikleri bir sokak hareketi idi ve onları ciddi biçimde etkiledi. İstedikleri gibi hareket edemeyeceklerini anladılar ve çeşitli geri adımlar atarak durum değerlendirmesine geçtiler.
ABD'de emekçi halk için ekonomik koşullar gittikçe kötüleşiyor, toplumsal şiddet artıyor, ırkçı yönetim ve polis saldırıları durmadan devam ediyordu. Şimdi Trump ile yeni bir saldırı dalgası beklenebilir. Ancak Trump'ın saldırılarına karşı oluşan tepkide kapsamlı bir direniş olasılığı mayalanıyor.
Trump'ın yemin gününden sonraki gün ABD çapında 4 milyon civarında kadın, sokağa dökülüp "kadın yürüyüşleri"ne katıldı. Dünyada birçok şehirde destek yürüyüşleri yapıldı. Giriş yasağına tepki olarak onbinlerce kişi kendiliğinden havaalanılara gidip durumu protesto etti.

Direnişin eksikleri

İlk olarak, bu direnişin içinde elbette birçok liberal ve Clinton destekçisi de var.
İkincisi, bazı sendika patronları Trump'la dostça bir şekilde görüşüp çeşitli anlaşmalara varabileceklerini ifade etmişti. Aslında gerekli olan ise tam tersine militanlaşan bir emek mücadelesi.
Üçüncü olarak, Trump'ın ırkçı politikaları zaten işçi sınıfını bölmeye yönelik yapılıyor. Eğer bu saldıralara karşı anlamlı bir emekçi direniş cephesi kurulmazsa, siyahi, Latino ve beyaz işçiler arasında çatlaklar derinleşebilir.
Bütün bunlara rağmen, direniş dalgası muazzam bir potansiyel içeriyor.

Nereye doğru

Evet, şimdi, her yerde olduğu gibi ABD'de de, ancak anti-kapitalist ve demokratik dinamiklerden beslenen, onlarla diyalektik bir etkileşim içinde bulunan bir devrimci emekçi cephesi Trump'da simgelenen emperyalizmin sancılarını ve faşizan gidişatını durdurabilir.
Nesnel olarak böylesi bir yönelimin imkanı var. Elitler arası çatışma, iktisadi gidişat ve öznel faktörler serüvenin devamını belirleyecektir.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Mertcan Hepgoncalı
Adres: Hüsyinağa Mah. İstiklal Cad. Balo Sok. No: 29/3 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza, No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul. Tel 0212 454 30 00